

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra Žurnalistiky

**Všechny jsem je zabil: reprezentace případu Roberta
Dursta v dokumentu, celovečerním filmu a médiích**

Diplomová práce

Autor práce: Karolína Stránská

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: Prof. MgA. David Jan Novotný

Rok obhajoby: 2019

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 9.5. 2019

Karolína Stránská

Bibliografický záznam

Stránská, Karolína. *Všechny jsem je zabil: reprezentace případu Roberta Dursta v dokumentu, celovečerním filmu a médiích*. Praha, 2019. 62 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra Žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Prof. MgA. David Jan Novotný

Rozsah práce: 115 459 znaků

Anotace

Diplomová práce *Všechny jsem je zabil: reprezentace případu Roberta Dursta v dokumentu, celovečerním filmu a médiích* se zabývá případovou studií, která sleduje proces Roberta Dursta a jeho reprezentaci zejména v dokumentárním seriálu a celovečerním filmu režiséra Andrewa Jareckiho. Srovnává jednotlivá mediální zpracování a zabývá se kritikou rozhodnutí dokumentárních tvůrců v rámci principů dokumentární etiky. Klade důraz na morální dilemata, kterým může dokumentarista při své tvorbě čelit. Práce mapuje vývoj vyšetřování vražd Susan Bermanové, Morrise Blacka, Durstova souseda, a zmizení Kathleen Durstové, jejíž tělo nebylo nikdy nalezeno. Práce se dále zamýšlí nad tím, jak znázornit pravdu v dokumentu a čím se Andrew Jarecki ve svých filmech a dokumentech provinil.

Annotation

In my thesis *Killed them all, of course: representation of the Robert Durst Case in documentary, movie and media* I aimed to create a case study that follows the case of Robert Durst and its representation mainly in documentary series and lifemovie directed by Andrew Jarecki. It compares individual takes on the case and furthermore analyses the critics of decisions made by documentary makers based on the principles of documentary ethics. It focuses on moral dilemma that can documentary maker encounter. The thesis follows the investigation of the murders of Susan Berman, Morris Black, Durst's neighbor, and the disappearance of Kathleen Durst, whose body has never been found. Thesis also ponders over how effectively represent the truth in a documentary and what are the faults of Andrew Jarecki regarding his work both in documentary and in movie.

Klíčová slova

etika dokumentárního filmu, Robert Durst, true crime žánr, případová studie, The Jinx

Keywords

documentary ethics, Robert Durst, true-crime genre, case study, The Jinx

Title

Killed them all, of course: representation of the Robert Durst Case in documentary, movie and media

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala Prof. MgA. Novotnému za vedení mé diplomové práce, jeho čas, připomínky a věcné rady.

Obsah

Úvod.....	7
Definice dokumentárního filmu	9
Módy dokumentárního filmu	10
Vzestup žánru true crime.....	12
Etika	15
Etika dokumentárního filmu.....	16
Nevyjasněné zločiny Roberta Dursta	21
Život Roberta Dursta.....	25
Zmizení Kathleen.....	27
Smrt Susan Bermanové a Morrise Blacka.....	30
Obvinění a proces.....	33
Manipulace s nahrávkou.....	35
Kritika seriálu.....	37
Etika Andrewa Jareckího	41
Rekonstrukce.....	43
Etika pravdy	47
V lepší společnosti Andrewa Jareckího	48
Literární reprezentace případu Roberta Dursta	50
Jeanine Pirro a její hon na Dursta.....	51
Kontroverze kolem Jeanine Pirro	52
Budoucnost Roberta Dursta	55
Závěr	57

Úvod

Tato diplomová práce *Všechny jsem je zabil: reprezentace případu Roberta Dursta v dokumentu, celovečerním filmu a médiích* se zabývá případovou studií, která sleduje proces Roberta Dursta a jeho reprezentaci zejména v dokumentárním seriálu a celovečerním filmu režiséra Andrewa Jareckiho. Robert Durst byl zatčen na základě výpovědi, která se objevila v závěrečné epizodě seriálu *The Jinx*. Zde se zmíněný protagonista doznal k vraždě Susan Bermanové, Morrise Blacka, svého souseda, a potenciálně i své zmizelé manželky Kathleen Durstové. Po odvysílání závěrečné epizody se po počátečních nadšených ohlasech začaly prosazovat hlasy kritiků, které zpochybňovaly Jareckiho morální integritu, a to zejména díky závěrečné audionahrávce, která se ukázala být zmanipulovanou. V úvodních kapitolách své diplomové práce se zabývám teoretickou částí týkající se definice dokumentárního filmu a také vzestupu žánru true crime, do kterého tvorba Andrewa Jareckiho spadá. Později se tato práce pozastavuje nad obecnou etikou, její definicí a historickým pozadím a posléze i etikou dokumentárních filmů.

Nejprve se zabývám přehledem současné situace dokumentární etiky a diskuzí, která probíhá, nebo by probíhat měla. Důraz je kladen zejména na vztah mezi režisérem a aktérem, jejich hierarchii a případné zneužití moci. Cituji zde studii, která do oblasti dokumentární etiky přispěla jedním ze zásadních empirických výzkumů, který byl v této oblasti proveden, „Honest Truths: Documentary Filmmakers on Ethical Challenges in Their Work“ autorů Pat Aufderheidové, Petera Jaszioho a Mridu Chandrové. Ta obsahuje rozhovory se 45 dokumentárními tvůrci o morálních výzvách, se kterými při jejich tvorbě přicházejí do styku. Právě tato studie souvisí úzce s HBO seriálem, který rozpoutal diskuzi nad rozhodnutími, které režiséři často činí a motivy, které je k těmto volbám vedou. Tvůrci ve studii sdíleli nejčastější frustrace, ale také přiznávají, že místy manipulují s pořízeným materiálem podobně, jako je tomu v případě Jareckiho. Druhá polovina diplomové práce se již plně věnuje případové studii procesu s Robertem Durstem a zejména jeho ztvárnění a uchopení v televizní a literární tvorbě. Po shrnujícím úvodu k životu Roberta Dursta a Jareckiho tvorbě se práce vyjadřuje ke kritice zmíněného seriálu v souvislosti s etickými principy dokumentárního filmu. Pořad *The Jinx* je srovnáván s kriminálním podcastem *Serial*, který se dočkal podobně kontroverzní odezvy a se sérií Jareckiho sdílí mnohé problematické rysy včetně

nepřiměřeného vztahu režiséra a aktéra. V závěru své práce se zaměřuji na literární reprezentaci Durstova případu, a to především na knihu soudkyně Pirro, která je, podobně jako Jarecki, vnímána jako relativně kontroverzní postava vzhledem k zaujatosti jejího pohledu a stylu, kterým je její literární výpověď napsána. Zmiňuji také současnou situaci Roberta Durst a očekávaný vývoj jeho případu. Práce si klade za cíl zmapovat televizní a literární díla, která vstoupila do mainstreamových vod a přes noc učinila z odloženého případu 80. let globální senzaci, která v případě Andrewa Jareckiho získala i sošku Emmy, a konfrontovat je s kritikou. Vše je doplněno teoretickými poznatky týkající se dokumentární etiky, manipulace s materiály, a také vyjádřeními kritiků a odborníků na slovo vzatých.

Definice dokumentárního filmu

Co je to dokumentární film? Jak uvádí Patricia Aufderheide ve své knize *Documentary Film: A Very Short Introduction*, snadnou a tradiční odpovědí je: ne film. Respektive není to film, jakým jsou například Hvězdné války. Další odpovědí a definicí může podle Aufderheide být film, který není zábavný, film, který je vážný a má člověka něco naučit. Problematickou definici pak představuje „film, který je o opravdovém životě“.¹ Dokumenty jsou podle ní o opravdovém životě, nejsou však životem opravdovým. Jedná se o portréty opravdového života, které využívají opravdový život jakožto surový materiál.

Ačkoliv je jádrem dokumentárního filmu touha zachytit realitu bez příkras, výsledek bude vždy záviset na rozlišných filmových možnostech zachycování.

„Dokumentární film nevyžaduje nic jiného než jakýmkoli prostředky přenést na plátno starosti naší doby, zapůsobit na lidskou představivost a sesbírat co nejvíce materiálu. V určité rovině se může tento pohled blížit reportáži, v jiné básni a v další spočívá jeho estetická kvalita v jasnozřivosti podání.“²

Jak uvádí Gauthier, dokumentární film se vyznačuje obrovským množstvím škol a směrů. Jediné limity dokumentárního filmu jsou pak omezenost svobody projevu, technických možností a ochoty účastníků. I přes problémy s vytvořením obecně platné definice dokumentárního filmu je možné nalézt charakteristiky, které jsou společné téměř pro všechny dokumentární filmy. Dokumenty využívají např. inscenovaných situací, pokud není možné některé záběry natočit přímo. Naopak fikční filmy používají některé dokumentární postupy, aby vyvolaly v divákovi pocit, že to, co vidí na plátně, se skutečně odehrálo. Na druhou stranu vytyčení hranic mezi nimi je poměrně důležité, protože to umožňuje definovat dokument jako svébytnou formu v rámci ostatních audiovizuálních žánrů.

Definici, která dokáže vytyčit hranice mezi dokumentárním a fikčním filmem a která se zároveň dokáže vyhnout nástrahám zmíněným výše, nabízí Bill Nichols ve své knize *Úvod do dokumentárního filmu*. Jeho definice je následující:

¹ Aufderheide, Patricia. *Documentary Film: A Very Short Introduction*. Oxford University Press, 2007. 2

² Gauthier, Guy. *Dokumentární film, jiná kinematografie*. Praha: AMU & Jihlava, 2004. 74.

„Dokumentární film vypráví o situacích a událostech týkajících se skutečných lidí (sociálních herců), kteří nám představují sami sebe v příbězích, jež nám přibližují věrohodnou představu o zobrazovaných životech, situacích a událostech či pohled na ně. Specifické hledisko filmového tvůrce nevytváří fikční alegorii, ale spíše zprostředkovává přímý vhled do žitého světa.“³

Módy dokumentárního filmu

Bill Nichols ve své knize *Úvod do dokumentu* vytvořil taxonomii dokumentárního filmu a vytyčil šest módů dokumentárního filmu. Tyto módy od sebe umožňují rozlišit jednotlivé dokumentární filmy. Jsou to mód poetický, výkladový, observační, participační, reflexivní a performativní. Tyto módy je třeba vnímat pouze jako ideální typy. Často v nich můžeme nacházet více prvků z ostatních módů.

Poetický mód

Upouští od konvence kontinuálního střihu, čímž nabourává dojem konkrétního místa v čase a prostoru. Důležitá je nálada, emoce a atmosféra. Dokumenty točené v poetickém módu přeměňují materiál, který získávají z reálného světa. Využívá se uspořádání nebo kompozice scény.⁴ Tvůrce užívající tento modus zkoumá asociace a vzory, k nimž náleží časový rytmus a prostorové juxtapozice.

Výkladový mód

Nejhlavnějším prvkem u tohoto módu je komentář. Jeho tvůrce se však málokdy v dokumentu objevuje. Filmy v tomto módu se diváka snaží obohatit o argumenty pro daný názor. Veškerý obsah, který se zde objevuje, se odvíjí od komentáře a argumentů. Komentář, který ve snímku zazní, by měl dosáhnout co největší důvěryhodnosti, aby mohl být divákem považován za objektivní autoritu. Potlačuje se obraz, slouží jako ilustrace komentáře. S touto formou se mohl divák setkat například u snímku *9/11*

³ Nichols, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. s. 34

⁴ Tamtéž, s. 176-81

Michaela Moora. Výkladový mód se řadí mezi jedny z nejrozšířenějších dokumentárních módů.⁵

Observační mód

Pro tento mód je typické, že zkušenost z reálného světa je spontánně pozorována. Díky tomuto módu vznikají dokumentární filmy bez mluveného komentáře, výstupů před kamerou nebo hudby. V tomto typu dokumentů je život vyobrazen ve své pravé podobě a aktéři jednají, aniž by se zaobírali přítomností kamery. Divák si musí tvořit vlastní úsudek pouze na bázi toho, co v dokumentu slyší a vidí, a tím získává mnohem aktivnější status, neboť filmař je v tomto případě ryze pozorovatelem.

Jak však uvádí Nichols, je třeba uvažovat i o tom, zda by bez kamery došlo k podobnému výsledku, neboť natáčení předchází konzultace scén režiséra a aktérů, aby se obě strany ujistily, že během scény dojde k naplnění tvůrceva záměru.⁶

Participační mód

Podstatou participačního módu je vzájemná komunikace mezi filmařem a jeho subjektem. Dalo by se říci, že je opakem observačního módu, neboť zde platí, že existují určité věci, ke kterým by bez kamer a štábu nikdy nedošlo, a bylo by nemožné je jakkoliv zaznamenat. Interakcí mezi filmařem a subjektem je například rozhovor, který se může místy přehoupnout do vyhrocené roviny, hraničící s konfrontací. S tímto módem se setkáme například v dokumentu *Roger a já* Michaela Moora. Režisér zde využívá voice-over a obraz doplňuje vlastním ironickým komentářem. Nabádá tak své publikum, aby sdílelo stejné dojmy a zášť vůči společnosti General Motors. Jeho komentář zde pak není nestranný.

Reflexivní mód

Tento mód je ze všech modů nejméně zastoupený. Zaobírá se konvencemi a metodologickými postupy tvorby dokumentů. „*Film tak „reflektuje“ proces vzniku filmu a zachycuje režisérovo průběžné hledání pravdy*“⁷

Jak uvádí Nichols, reflexivní mód si je sám sebe nejvíce vědom a také se zpochybňuje.

⁵ Nichols, s. 181 – 187

⁶ Tamtéž, s. 188

⁷ Strachota, Karel, Porybná, Tereza a Helena Zajícová, ed. *Základy dokumentárního filmu*. Praha: Člověk v tísni, 2012. s. 18

„Realistický přístup k světu, schopnost poskytnout přesvědčivé svědectví, možnost nepopíratelného důkazu, posvátné indexové pouto mezi obrazem a tím, co reprezentuje – všechny tyto předpoklady jsou najednou podezřelé. Skutečnost, že takové domněnky mohou diváka přimět k až fetišistické víře, vede reflexivní dokument k prověřování samotné povahy takové víry spíše nežli k ověřování platnosti toho, čemu věří.“⁸

Performativní mód

V neposlední řadě je zde mód performativní. Přímo oslovuje publikum. Do popředí je stavěn výrazový aspekt a jeho zvýraznění, tvůrce se zaobírá námětem. Performativní mód je limitován osobním hlediskem nebo představou, která se může oddělit od obecnějších sociálních vjemů. Tvůrce je zde silně osobním a zaujatým řečníkem, který neustále hledá pravou podstatu toho, jaké je to prožít svět konkrétním způsobem. Filmař propůjčuje dokumentu svůj hlas, čímž mu dává určitý řád.

Je nutné si však uvědomit, že mnohé dokumenty nepatří k jasně vyhraněnému módu. Častěji se módy mezi sebou propojují a splývají. Například výkladový a poetický mají společné nenápadné spojení filmaře a subjektu. U zbylých módů je tomu jinak, neboť „vztah mezi filmařem a natáčenou osobou u nich bývá osobnější a komplexnější. Dojem propojení filmaře se subjektem je často velmi intenzivní“.⁹

Na základě klasifikace dokumentárních módů budu později v diplomové práci analyzovat vývoj dokumentárního žánru *true crime* a jeho odklon od klasického módu. Beru v potaz, že teoretický podklad pro tuto část analýzy je částečně limitující, neboť se zakládá na knize Billa Nicholse.

Vzestup žánru *true crime*

True crime je literární nebo filmový žánr, jehož hlavním cílem je rekonstrukce kriminálního činu. Typicky se jedná o vraždu, nebo masovou vraždu. *True crime* může být hraným či dokumentárním filmem. Dokumentární žánr *true crime* se stal nyní mainstreamovým, a to zejména díky globálně úspěšným seriím, mezi které se řadí

⁸ Nichols, s. 212

⁹ Tamtéž, s. 171

seriály *Making a Murderer* (2015), nebo *The Jinx*. Díky nim nyní fanoušci *true crime* dokumentu zažívají znovuoobnovení tohoto žánru. Je tu však jisté úskalí týkající se této tzv. renesance. *True crime* dokument nebyl nikdy považován za žánr jako takový. Samozřejmě je nutné dodat, že tento koncept není novinkou a datuje se až do dob filmu *Tenká modrá čára* (1988) Errola Morrisse. Ve své době však, i přes kvality, díky kterým se řadí mezi průlomové dokumenty, nebyl považován za *true crime* dokument. Až během posledních pár let vzhledem k mainstreamovému úspěchu seriálů, se začalo brát v potaz širší chápání narace a formálních pravidel tohoto žánru. Když pak velké filmové společnosti oznamují příchod nových seriálů, či filmů, zcela jednoznačně je označují jako „*true crime* příběhy“¹⁰, čímž upevňují pozici tohoto relativně nově vzniklého žánru. Novináři deníku *The Independent* zároveň uvádějí společnost Netflix a odhadují, že za mainstreamovou popularitu *true crime* vděčí zejména této společnosti.

Pokud bychom se podívali na recenze dokumentu *Tenká modrá čára*, když byl poprvé uveden na plátna, kritici nepracovali s pojmem „*true crime*“. Errol Morris původně zamýšlel natočit dokument o americkém excentrikovi, který v tomto film skončil jen náhodou.¹¹ uvedla Kim Newman z *Empire*.

Errol Morris v jeho *Tenké modré čáře* pracuje s fascinující rekonstrukcí a vyšetřováním nesmýslé vraždy. Jeho dokument je kombinací fantastických formálních prvků, které dohromady tvoří mozaiku rozličných rozhovorů, filmových klipů, koláží a rekonstrukcí z míst činu, objevilo se ve *Variety*¹²

Kritici si kromě jiného poměrně rychle všimli, jaký dopad má režisérský hlas a jak silně může ovlivnit zachycení věcí minulých. Bates ve svém článku „*Truth Not Guaranteed*“ pozoruje, že se v případě *Tenké modré čáry* jedná ze strany Morrisse o skutečně novou a neotřelou formu dokumentu. Errol Morris do svého počínu vkládá osobní a neortodoxní styl a figuruje jako detektiv, který se sice neobjevuje před kamerou, ale v závěru ovlivní skutečnosti.¹³

¹⁰ Loughrey, Clarisse. "Critics Lambast Netflix's Madeleine McCann Documentary as 'Exploitative' and 'Morally Bankrupt'." *The Independent*, Independent Digital News and Media, 16 března 2019. www.independent.co.uk/arts-entertainment/tv/news/disappearance-of-madeleine-mccann-netflix-documentary-reviews-a8825856.html. Navštíveno 20 dubna 2019

¹¹ Newman, Kim. "The Thin Blue Line." *Empire*, Empire, 14. října 2015.

<https://www.empireonline.com/movies/thin-blue-line/review/>. Navštíveno 1. dubna 2019

¹² *Variety*. "The Thin Blue Line." 1. ledna 1988. <https://variety.com/1987/film/reviews/the-thin-blue-line-1200427400/>. Navštíveno 20. dubna 2019

¹³ Bates, Peter. "Truth Not Guaranteed: An Interview with Errol Morris." *Cineaste*:

O *Tenké modré čáře* se původně nehovořilo jako o *true crime*, neboť nesplňovala kritéria, ale to zejména proto, neboť se nečekalo, že by nějaká *true crime* kritéria měla splňovat. Tento pojem se však objevil například v literatuře. Jako příklad můžeme uvést například romány *Chladnokrevně* od Trumana Capota, či *Helter Skelter* Vincenta Bugliosiho a Curta Gentryho. Zejména v Capotově knize je zřejmé vodítko mezi novinařinou a *true crime* žánrem. Románová forma *true crime* se však soustředí spíše na spiklence, než samotné podezřelé

True crime se do povědomí obecného publika dostal skutečně až po uvedení televizních sérií. Stačilo se podívat na recenze, aby člověk pochopil, že za svůj úspěch vděčí zejména schopnosti udržet si dlouhodobě divákovu pozornost, zatímco rozvíjí tajemnem opředený příběh do několika epizod. Tato záhada se pak odehrává kolem podezřelého protagonisty, který je stavěn do středu pozornosti a divák je vtažen do jeho světa díky silné osobnosti. Prvotní recenze Jareckeho seriálu opěvovali zejména návykovou narativní strukturu a neopomenutelnou přítomnost hlavního hrdiny Roberta Dursta, jehož záhadná minulost je zvýrazňována v průběhu celého počínu a je také příčinou globálního úspěchu této série. Jak zmiňuje například Alison de Souza ve své recenzi,

„seriál obsahuje veškeré prvky true crime formátu, ale vyzdvihuje ho na daleko vyšší úroveň díky své neuvěřitelně elegantní naraci a propracovanému střihu. Jarecki vyzdvihuje žánr, který byl často definován nízkým rozpočtem. Je také velice unikátní, že se divák dočká dobrovolné účasti obviněného, díky čemuž se ze seriálu stává studie osobnosti. Atraktivita seriálů o nevyřešených případech pak spočívá v tom, že dělá z diváků na chvíli detektivy, kterými si přejeme být.“¹⁴

Žánr *true crime* nepochybně existuje jakožto mainstreamový fenomén. Ačkoliv mnoho starších děl může být považováno za součást *true crime* žánru, uznání se dočkaly až současné projekty díky jejich televizní popularitě. Ačkoliv dokumenty nepojí jediný stylistický prvek, *true crime* dokumenty byly vždy definovány narušením ze strany tvůrců, ať už po stránce vypravěčské, či stylistické.¹⁵ Detaily mohou být vynechány za účelem zvýšení napětí, hlavní postavy mohou být vykresleny subjektivně, tyto

America's Leading Magazine on the Art and Politics of the Cinema (1989): 16-17. <https://www.jstor.org/stable/i23802194> Navštíveno 13. března 2019

¹⁴ Souza, Alison. "Review: Robert Durst Documentary Elevates True Crime Genre." *The Straits Times*, 19. ledna. 2016. www.straitstimes.com/lifestyle/entertainment/review-robert-durst-documentary-elevates-true-crime-genre. Navštíveno 10. dubna 2019

¹⁵ Partridge, Paul. „Did He Do It?: Judging the Suspect-Protagonist in True Crime Documentaries“. Connecticut: 2018. s. 19

dokumenty se však snaží zjistit pravdu skrze analýzu veškerých dostupných detailů. Jedním z důležitých stavebních prvků je pak spoluúčast diváka, který získává roli poroty, soudce a detektiva a má za pomoci vodítek odhalit pravdu. Vodítkem je pak samotný protagonista.

Etika

Etika je filozofickou disciplínou, která zkoumá mravní dimenzi společnosti. Etika se zabývá morálním jednáním a normami. Hodnotí chování jedince z hlediska konání dobra, či zla. Etika se snaží hledat obecné základy, na nichž morálka závisí, a zkoumá principy, které udávají směr lidskému počínání v momentech, kdy má jedinec možnost svobodného rozhodnutí. Etika se dělí i na další disciplíny, ze kterých zmíním kupříkladu etiku deskriptivní, která zkoumá mravní soudy a hodnoty, které jsou ve společnosti zavedeny, a popisuje současný stav společnosti.

Základní definice etiky pochází od Řeků, kteří dělili svět filozofie na tři části. Estetika studovala to krásné a také způsoby, jakými může člověk krásu rozebírat. Epistemologie je studiem vědění a diskuzí o tom, co je naše lidská mysl schopna poznat. Etika poté byla studiem toho, co je dobré pro jedince, i pro společnost.

Dnešní etika vychází z vychází z etického monoteismu, stejně jako celá západní kultura, což znamená, že současná etika klade důraz především na dodržování lidských práv a občanskou odpovědnost. Základním pilířem tohoto chápání světa je židovsko-křesťanská tradice, zejména pak Nový zákon. Klade důraz na lásku k bližnímu a říká, že před Bohem jsou si všichni lidé rovni. Lidé všech národností a ze všech společenských vrstev. Je to právě humanismus, co odlišuje etiku od pouhé morálky. Dá se proto říci, že to, co je etické, nemusí být vždy a všude morální.

Etikou se zabývalo několik autorů v Antice. Patří mezi ně například Hésiodos, Epicharmos, Theognis, Sókratés, Platón, Xenofón, Antisthenés a Aristoteles. Etika v Antice neřešila pouze otázky toho, co je špatné a co je dobré. Zabývala se také způsobem lidského života. Sókratés tvrdil, že lidský život je veden svědomím a prohlašoval, že pravou ctností je poznání. Platón hlásal, že člověk se narodí se třemi stránkami, a to vůlí, rozumem a žádostivostí. Rozum pak podle něj ovládá žádost za pomoci vůle. Aristoteles ve své době zastával teorii středu, kdy tvrdil, že špatné jsou

extrémy, mezi kterými se však nachází harmonie. V této práci bych se dále zabývala etikou dokumentárního filmu, která úzce souvisí s analýzou reprezentace případu Roberta Dursta v seriálu, filmu a knize.

Etika dokumentárního filmu

Nichols popsal etiku jako ideologický diskurz, který je zaměřen na vystavení lidí jisté společenské organizaci. Etiku spojuje spíše s ideologií, ale zaměřuje se také na ideologii filmového tvůrce a jeho hlavního argumentu a znázornění zúčastněných. Podle Henriksena a Vetlesena etika člověku objasňuje, jak by se měl chovat a poskytuje vysvětlení, proč je konkrétní počinání správné, nebo naopak špatné. Podle Remišové¹⁶ je etika filozofickou disciplínou, která se zabývá zkoumáním morálky jakožto společenského jevu. Morální zásady podle ní lidé berou v potaz v rozhodování, morálka je součástí každodenního života jedince a jedná se o soubor norem a principů spojovaných s určitou společenskou třídou, do které patříme. Etika je však součástí také profese, souvisí s požadavky, které veřejnost na vykonatele profese kladla.

V Československu před rokem 1989 existovala žurnalistika oficiálně pouze ve své stranické podobě. Tehdy Kodex stranického žurnalisty upřednostňoval lojalitu, lidovost a ideovost. Tisk se stal po roce 1989 svobodným, díky neexistenci omezení došlo k nedostatku diskuze o etických problémech žurnalistické profese, a to zejména v letech devadesátých. Prvním médiem, které kodifikovalo, byla Česká televize. 27. září 1995 Rada České televize schválila Statut České televize. Jeho součástí se stal i Kodex České televize. Od roku 1995 byl navíc ustanoven v televizi také Etický panel. 18. června 1998 vydal Syndikát českých novinářů Etický kodex novináře, který je závazný pro všechny stávající členy Syndikátu. Tento kodex se dělí na tři části. Právo občanů na včasné, pravdivé a nezkreslené informace, požadavky na vysokou profesionalitu a důvěryhodnost, slušnost a serióznost zvyšují autoritu medií v žurnalistice. Časopis Týden jakožto první tištěné médium u nás publikoval v říjnu roku 1998 svůj etický kodex na stránkách.

Remišová dodává, že základním požadavkem na novináře je zveřejňování pravdivých informací, čestnost, respektování práva jiných na svobodu projevu, zodpovídání za své

¹⁶ Remišová, Anna. *Etika médií*. Bratislava: Kalligram, 2010. s. 51

činy a sloužení veřejnému zájmu.¹⁷ Pokud novinář některý z těchto požadavků nedodrží, škodí tím celé profesi. Kieran však oponuje a hovoří o kritickém odstupu v případech relevantnosti etických přístupů v každodenním životě. Zmiňuje zde fotografa Luca Delahaye, který vstoupil do povědomí veřejnosti díky snímkům masakru, které pořídil ve Rwandě v roce 1994. Vzhledem k brutální povaze celého incidentu by pro zachování morální nevinnosti musel Delahay opustit lokalitu, ve které se nacházel a vyvarovat se pořizování fotek. Fotograf je i přes to pořídil, ačkoliv se vyvaroval tomu, aby výsledný snímek vypadal natolik brutálně, že by se na něj čtenáři nechtěli dívat.¹⁸ „*Myslím, že k tomuto není moc co říci. Prostě jsem to vyfotil, protože jsem si myslel, že by bylo nemorální to neudělat,*“ řekl sám Delahay. Existují tedy situace, ve kterých čelní novinář jistěmu dilematu, kdy je sám situací znepokojen, nicméně cítí povinnost právě o dané události informovat veřejnost.

Diskuze o dokumentárních filmech a etice se objevují čím dál tím častěji na konferencích, webech, blozích i v článkách magazínů. Debata se většinou stočí k analýze hotového filmu a výsledkem je pak konverzace o jednotlivých filmech či scénách. Díky vzestupu žánrů, mezi které se řadí kupříkladu realitní televizní show, se mediální krajina razantně změnila. Ačkoliv podobné pořady jistou měrou přispívají k udržování dokumentárního žánru, mnozí tvůrci byli opakovaně obviněni z ovlivňování, a dokonce ohrožování účastníků. Většina realitních pořadů vyžaduje po účastnících podepsání dohody o mlčenlivosti, za jejíž porušení hrozí milionové pokuty. rozhovory s dvěma desítkami bývalých účastníků však nasvědčují tomu, že realitní show často používají izolaci, spánkový deficit a alkohol, aby v účastnících vyvolaly divoké chování.¹⁹ Soutěžící z populární série *Pekelná kuchyně* pod taktovkou šéfkuchaře Gordona Ramsayho přiznali, že často byli na setu drženi až do druhé hodiny ranní a štáb v nich v průběhu natáčení záměrně vyvolával pocity úzkosti a nejistoty. Tyto nové televizní formáty vyvolaly v posledních letech diskuzi o cílech filmu a pozici režiséra, ale také o etice dokumentárních projektů tohoto typu.

Jedním ze zásadních empirických výzkumů, který byl v této oblasti proveden, je studie „*Honest Truths: Documentary Filmmakers on Ethical Challenges in Their Work*“

¹⁷ Remišová, s. 88

¹⁸ Kieran, Matthew. *Media Ethics: A Philosophical Approach*. Westport, London: Praeger, 1997. s. 8,13

¹⁹ Wyatt, Edward. „TV Contestants: Tired, Tipsy and Pushed to Brink“. The New York Times, 1. srpna 2009, <https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/learning/students/pop/articles/02reality.html> Navštíveno 27. dubna 2019

autorů Pat Aufderheidové, Petera Jasziho a Mridu Chandrové, která obsahuje rozhovory se 45 dokumentárními tvůrci o morálních výzvách, se kterými při jejich tvorbě přicházejí do styku. Tvůrci uvedli, že frustraci nejčastěji zažívali frustraci ve dvou oblastech. Denně pociťovali nedostatek jednoznačnosti a standardů v etické praxi. Také jim chyběla podpora diskuze nad etickými tématy pod pracovním tlakem. Studie znázorňuje, že filmoví tvůrci si jsou většinou vědomi morálních rozměrů jejich řemesla a ekonomických, či společenských tlaků, které na ně mají každodenní vliv. Co chtěli Aufderheidová, Jaszi a Chandrová prací dokázat je, že je třeba vést daleko rozsáhlejší konverzaci o současných etických problémech v dokumentární tvorbě. Jak dále autoři uvádějí, tvůrci často pociťují nutkání „*nafouknout drama či konflikt postav tam, kde žádné přirozené drama neexistuje*“.²⁰ Jeden z dokumentaristů ve studii přiznal, že mu v jednom snímku chyběly dostatečně vzrušující záběry jednoho konkrétního zvířete, producent mu posléze sehnal záběry stejného zvířete z jiné lokality. Dokumentarista uznal, že tento zákrok pravděpodobně poskytl zavádějící informace o daném regionu.

V rámci uvažování o svých subjektech zájmu, tvůrci většinou popsali vztah, v němž má dokumentarista více společenské moci než subjekt. „*Chceme mít lidský vztah s naším subjektem, ale jsou určité hranice, které nepřekračujeme. Například romantický vztah by byl zcela neakceptovatelný. Vždy si musíte být vědomi toho, jakou moc máte ve vztahu s vaším subjektem,*“ uvedl Gordon Quinn.²¹ Dokumentární tvůrci přiznali také, že si jsou vědomi vlastních limitů, co se povinnosti vůči subjektu týče, například pokud tvůrce shledává zkoumanou osobu neetickou kvůli korupci, či politickým důvodům. „*Je možné opodstatnit slabé stránky postavy, o kterých víme, že je publikum shledá humorné, či odporné, pokud daná postava využívá lidí ve svém okolí, či je natolik přesvědčena o své šlechetnosti, že by jim portrét vytvořený v dokumentu vůbec nevadil. Nic jiného jim nedlužíte,*“ uvedl například Steven Ascher. Právě tento argument je snadno aplikovatelný na vyobrazení Roberta Dursta Andrewem Jareckim, kdy je filmová verze sebe samého Durstovi sympatická.

Zpovídání tvůrci ve studii uznali, že často cítili, že jejich subjekty mají právo změnit názor, ačkoliv tvůrci byli tímto faktem velice znepokojeni, nebo mají právo vidět

²⁰ Aufderheidová, Pat. Chandrová, Mridu. Jaszi, Peter. „*Honest Truths: Documentary Filmmakers on Ethical Challenges in Their Work*“. Center For Media and Social Impact: září 2009. <http://cmsimpact.org/resource/honest-truths-documentary-filmmakers-on-ethical-challenges-in-their-work/> Navštíveno 30. dubna 2019

²¹ Honest Truths

materiál dříve, než půjde do kin či na televizní obrazovky. „Říkáme našim subjektům, že nejsme novináři. Strávíme s nimi několik let a nás etický kód je velice odlišný. Novinář by vám natočený materiál neukázal. My vám ten film ukážeme, než bude vpuštěn do kin. Chceme, abyste podepsali souhlas, ale budeme vám naslouchat. Nakonec to vždycky ale bude především na nás,“ dodává Gordon Quinn.²² Ostatní uvedli, že se subjekt cítil pohodlněji na veřejnosti a byl schopen lépe vstřebávat pozornost lidí, pokud viděl natočený materiál v předstihu. Po premiéře seriálu *The Jinx* se objevily kritiky na adresu Jareckiho, které argumentovaly, že měl Durst vidět závěrečný střih před tím, než byla série uvedena na HBO, a to zejména díky nedávnému odhalení o manipulaci s nahrávkou, o které bude v této práci řeč později. Menšina zpovídaných tvůrců ve studii přiznala, že by nikdy nedovolili, aby subjekt viděl film před tím, než byl dokončen. Podle nich by byla ohrožena nezávislost snímku. Za úhel pohledu je podle nich zodpovědný vždy jen dokumentarista, nikdo jiný. Maggie Burnette Stogner uvedla, že film nezůstává věrohodným, pokud necháme účastníka rozhodovat o zvukových stopách, které budou, či nebudou ve snímku ponechány.

Někteří z účastníků studie přiznali, že čas od času klamali své subjekty i gatekeepery, kteří je drželi od zdroje informací. Ve všech případech si odůvodnili toto klamání jako nutné pro dokončení projektu. Někteří zapírali skutečnou podstatu dokumentu, aby získali scénu, po které toužili. V jednom případě dokumentarista zatajil před politickým kandidátem, že dokument bude v reálu o jeho protivníkovi. Další dokumentarista odeslal dopis do vězení s hlavičkou BBC, ačkoliv v BBC nepracoval. „Neměl jsem morální dilema, musel jsem to udělat,“ vysvětluje.²³ Jak na závěr studie uvádí její autoři, tvůrci dokumentů vyžadují širší a řízenou veřejnou diskuzi o etice a potřebují také bezpečnou platformu, kde by mohli sdílet své otázky a znepokojení. Jakýkoliv dokumentární etický kodex, který má být věrohodný, musí vzniknout ze společných hodnot, zásad a praktik.

V běžném užívání jazyka mají lidé tendenci nedělat rozdíl mezi slovy „etický“ a „morální“, tato slova často považují za synonymní. Etika podtrhuje principy, které vedou ke správným činům, a můžeme o ní hovořit jako o filozofii morálky. Morálka je celkovou představou správného jednání ve společnosti. Morálka vyžaduje pochopení toho, jak naše činy a chování mohou ovlivnit ostatní lidi kolem nás i nás samotné. Etika

²² Honest Truths

²³ Honest Truths

dokumentárního filmu by měla klást důraz na praxi dokumentární tvorby, neměla by soudit chování jedince, či předepisovat, jak by se měl daný tvůrce správně zachovat v konkrétní situaci. Morálka v dokumentaristice se týká norem a hodnot, na kterých dokumentaristé staví svá rozhodnutí o tom, co je dobré a co je špatné. Morálka může být často ovlivněna kulturním zázemím daného tvůrce, vyznáním, či představách o dokumentární profesi.

Bylo to teprve v 70. letech 20. století, kdy proběhla první hlubší diskuze, která si kladla otázky ohledně vztahu mezi autorem a účastníkem. Profesor Calvin Pryluck v roce 1976 uvedl, že v dřívějších dobách bylo snadnější kontrolovat a regulovat morální záležitosti a dilemata. Pryluck si pokládal zásadní a relevantní otázky, které jsou podle něj součástí etiky dokumentární tvorby.²⁴ Kolik toho autor odhaluje publiku a kolik toho zatajuje? Do jaké míry zneužívá rozdíl v moci mezi tvůrcem a zkoumanou osobou? Jaké jsou následky pro subjekt za účast v daném dokumentu? Pryluck se dále zabýval veřejným zájmem a právem veřejnosti na informace, statusem dětí v rámci dokumentární tvorby a také významem kulturních rozdílů. Svým článkem položil Pryluck základní kámen standardům, podle nichž akademici rozebírali etiku v dokumentární tvorbě. Jeho hlavním tématem byl však vztah mezi tvůrcem a účastníkem.

Poté, co vyšlo najevo, že Andrew Jarecki a jeho tým během stříhání finální epizody seriálu *The Jinx* manipulovali s nahrávkou, skutečnost, o které se zmíním detailněji později v této práci, v kritikách začal převažovat názor, že měl Durst získat přístup k výsledné verzi audio nahrávky, neboť je pravděpodobné, že by závěr seriálu v této podobě neschválil. Jak argumentoval sám Jarecki, audionahrávka přispěla k dramatickému finále série, po kterém jak tvůrci, tak diváci toužili. Jak uvedl Pryluck, pokud přijmeme skutečnost, že dokumentarista je umělec, který skrze kinematografickou tvorbu vyjadřuje svůj názor a náhled na svět, potřeba předat kontrolu nad pořízeným materiálem popírá právě podstatu jeho tvorby. Spolupráce na výsledném produktu může ohrozit svobodu slova, stejně jako uměleckou svobodu režiséra. Ačkoliv mnozí tvůrci tento pracovní postup preferují, je těžko představitelné, že by mohl sloužit jako pracovní kodex pro všechny dokumentaristy. S právem vyprávět vlastní příběh bez zásahu účastníka však přichází i jisté zodpovědnosti: vůči účastníkovi, filmu a publiku. Jak již bylo zmíněno, pro některé akademiky je nejdůležitější morální zodpovědností

²⁴ Pryluck, Calvin. „Ultimately we are all outsiders: The ethics of documentary filming“. *New challenges for documentary*. Berkeley: University of California Press, 1976. s. 256

tvůrce ta vůči subjektu. Nichols uvedl, že vzhledem ke klasické dokumentaristice, tvůrci mají zodpovědnost pořídit snímek tak přesně a přesvědčivě, jak jen to je možné.²⁵

Příkladem může být nezáviděníhodný konflikt režiséra Joe Berlingera a firmy Chevron ohledně záběrů v jeho dokumentu *Crude*. Vše začalo poměrně standardně. Berlingerovi jeden ze žalobců v soudním sporu Lago Agrio vs. Chevron navrhl, že by právě tento spor mohl být námětem pro jeho další dokument. *Crude* je příběhem žaloby podané třiceti tisíci Ekvádorci, kteří žijí v amazonském deštném pralese proti firmě Chevron Corporation, která těží ropu v oblasti Lago Agrio, které se přezdívá amazonský Černobyl. *Crude* je sbírkou rozhovorů se žalobci a zástupci firmy, ale také zamyšlením se nad aktivismem celebrit a mainstreamových médií. Dokument končí úvahou, že popisovaný spor pravděpodobně potrvá další dekádu, pokud nedojde k finančnímu vyrovnání. Poté, co byl Berlingerovi tento příběh představen, rozhodl se, že o něm natočí dokument. Po premiérovém promítání na festivalu Sundance se však režisér rozhodl ke kontroverznímu kroku. Nahradil jeden záběr v závěrečné scéně. Šlo konkrétně o scénu, která později vzbudila bouřlivou diskuzi ohledně nestrannosti. Zachycovala totiž žalobce během setkání s psychologem Carlosem Beristainem před tím, než byl dosazen na pozici nezávislého experta u ekvádorského soudu. Jednalo se o jednu z mnoha změn, které se Berlinger rozhodl provést. Pravdou však je, že Berlinger tuto změnu provedl na návrh právníků žalobců. Brzy po odvysílané premiéře se dostal Berlinger do táhlého soudního sporu s firmou Chevron a nakonec musel odevzdat 500 hodin nesestříhaného materiálu z archívu. Soud rozhodl, že Berlingerovi se nepodařilo ukázat, že shromáždil veškerý materiál za účelem nezávislé reportáže. Nápad natočit právě tento dokument mu vnukla právě žalující strana. V očích soudu se pak nedá hovořit o žurnalistické praxi, ale o zakázce. O podobné situaci se dá hovořit i v případě seriálu *The Jinx*, neboť Robert Durst po premiéře filmu *V lepší společnosti* zašel za Andrewem Jareckim, aby se mu nabídl na sérii rozhovorů.

Nevyjasněné zločiny Roberta Dursta

The Jinx: Nevyjasněné zločiny Roberta Dursta je minisérie z produkce HBO o dědici impéria Robertovi Durstovi, jejíž premiéra na televizních obrazovkách proběhla v roce

²⁵ Nichols, s. 17

2015. Režie seriálu se ujal Andrew Jarecki, který již v minulosti natočil film *V lepší společnosti* (2010), který byl inspirován Durstovým životem. Jak uvedl sám Jarecki, Durst projevil svůj obdiv vůči filmu *V lepší společnosti* a kontaktoval po jeho premiéře Jareckiho a nabídl mu, že mu poskytne rozhovory. Audio záznam tohoto telefonního rozhovoru byl následně použit i v jedné z epizod seriálu *The Jinx*. Po dobu několika let provedl Jarecki s Durstem zhruba 20 hodin rozhovorů. Jareckimu se v tomto případě povedlo něco bezprecedentního. Durst do této doby s žádným novinářem nespolupracoval, neboť to odmítal.

„Nevýhodou rozhovoru je, že autor použije to, co jsem řekl, k tomu, aby ch vypadal co nejhůř. Výhodou je, že to něco přinese i mně. Od chvíle, kdy jsem vyšel z vězení, jsem nikomu nic o ničem neřekl. Takže lidé venku si zvykli, že můžou říkat cokoli, protože já nikdy rozhovor neposkytnu, takže to nemůže být zpochybněno. Toho si všímám často. Nyní budu schopen říct vše po svém a pokud někdo bude rozumně otevřený jinému příběhu než tomu, co předkládají média, bude mít příležitost tomu uvěřit,“ nechal se slyšet sám Durst v úvodním rozhovoru s Jareckim ve druhé epizodě.

Série si klade za cíl zkoumat nevyřešené zmizení Durstovy manželky Kathie z roku 1982, vraždu spisovatelky Susan Berman z roku 2000 a také usmrcení a následné rozčtvrcení Durstova souseda Morrise Blacka z roku 2001. Jarecki během natáčení využil široké spektrum již existujících záznamů včetně zpráv, reportáží, záznamů z bezpečnostních kamer, policejních důkazů a archivních rozhovorů, které byly proloženy záběry, které pořídil sám Jarecki. Struktura je tvořena současnými rozhovory, vizuálními rekonstrukcemi, z nichž byly mnohé natočeny u Jareckiho doma, a pasážemi, v nichž režisér rozjímá nad vlastním tvůrčím procesem a neobvyklou povahou vztahu s Durstem. Komplexní stříh dokumentu a narativní konstrukce snímku podtrhávají bizarní rozpor mezi privilegovaným životem Roberta Dursta a brutálními vraždami, ze kterých je obviněn.

Během páté epizody začíná Jarecki připravovat diváka na rozuzlení a nastává tzv. krize v dramatu, kdy není možné se vyhnout dramatické kolizi. Protagonista krizi může přežít, nebo ne. Jak je známo, během krize příběh vrcholí a projeví se to, co divák během sledování děje tušil.²⁶ Krize nastává ve chvíli, kdy Sareb Kaufman, nevlastní syn

²⁶ Novotný, David Jan. *Budování příběhu*. Praha: Karolinum, 2010. s. 39

Susan Bermanové, kontaktuje tvůrce seriálů se žádostí o prohlédnutí důkazního materiálu, který po sobě zanechala zavražděná Bermanová. Ve změní dokumentů poukáže zejména na obálku, kterou Durst poslal Bermanové v květnu roku 1999. Rukopis, kterým je obálka nadepsána, koresponduje s rukopisem, který se objevil na vzkaze, který obdržela policie od neznámého odesílatele v den vraždy. Tento vzkaz upozornil policii na to, že se v bytě Susan Bermanové nachází mrtvé tělo. V tomto okamžiku byli tvůrci seriálu hotovi s rozhovory, ale po tomto odhalení se rozhodli požádat Dursta o jedno další sezení s úmyslem konfrontovat hlavního aktéra s důkazy. V šesté a konečné epizodě HBO seriálu se tvůrci vydávají za forezním expertem, aby jim pomohl s analýzou obou obálek a dalších dokumentů, které byly napsány hůlkovým písmem Dursta. Na základě toho, jak protagonista píše písmeno N, expert potvrdí, že „všechny dokumenty pocházejí od jednoho člověka a nikoho jiného“²⁷. V souvislosti s podobnostmi v rukopise začínají tvůrci také prošetřovat skutečnost, že se Durst měl údajně nacházet v Los Angeles ve stejnou dobu, kdy byla Bermanová zavražděna.

„Bob je člověk, který kontroluje hlasovou schránku několikrát denně. A pak najednou zjistíme, že během tří, čtyř dnů, které předcházely vraždě Susan, není na jeho telefonu žádná aktivita. Telekomunikace tvrdí, že během této doby byl jeho telefon vypnutý. Zmizel nám na tři dny z mapy a najednou se objeví u přepážky v San Franciscu, kde si kupuje letenku. Měl nastoupit do letadla, které odlétalo ze San Francisca v deset hodin večer. Její tělo bylo objeveno odpoledne následující den. Podle reportů ohledávající mrtvol tam ležela téměř 24 hodin, než se k ní dostala policie. To by vám nechalo hodně času na to, abyste odjeli do San Francisca a chytili letadlo,“ uvedl detektiv.²⁸

Poté, co Jarecki začne usilovat o druhý rozhovor s Durstem, dědic impéria začíná být nezvykle vyhýbavý a přestává se o styk s režisérem zajímat. Během jednoho z telefonátů tvrdí, že se momentálně nachází ve Španělsku, ačkoliv asistent režie později toto tvrzení vyvrací. K druhému rozhovoru dochází nakonec ve chvíli, kdy Durst obdrží soudní zákaz styku, o který zažádal jeho bratr Douglas ve strachu, že mu bude ublíženo. Během rozhovoru s Jareckim jsou Durstovi předloženy oba dokumenty. Durst uzná podobnost v obou rukopisech, nicméně odmítá, že by byl autorem vzkazu o vraždě Bermanové, který byl zaslán policii.

²⁷ Jarecki, Andrew. *The Jinx: Nevyjasněné Zločiny Roberta Dursta*. HBO, 8. února 2015

²⁸ Jinx

„-Chci ti ukázat obálku, ve které ten dopis přišel. Můžeš mi přečíst adresu na této obálce?

-Robert Durst, 24. podlaží, Wall Street 67, New York.

-A komu jsi ji poslal?

-Susan Bermanové, Benedict Canyon 1527, Beverley Hills, Kalifornie. Ve slově Beverley je chybné hláskování.

-Je jasné, že se tě chci zeptat na ten vzkaz o mrtvole, na ten slavný vzkaz o mrtvole. Můžeš mi přečíst, jak je vyhláskované slovo Beverly?

-Se stejně chybným hláskování.

-Takže Beverly je napsané stejně na obou obálkách.

-Ano, se stejně chybným hláskováním.

-Co to pro tebe znamená?

-No, písmo vypadá podobně a je tam i stejná chyba, takže chápu, k jakému závěru by mohli policajti dojít, nebo co si o tom myslí expert na rukopis. Pravděpodobně si myslí, že to napsala tatáž osoba. A tohle je navíc srovnání těchto dvou obálek, kde písmo vypadá velice podobně.

-Musím se tě tedy asi zeptat, zda jsi napsal ten vzkaz o mrtvole?

-Ne, nenapsal.

-Takže jsi napsal tohle, ale to druhé ne?

-Sto procentně jsem nadepsal tuto obálku a sto procentně jsem nenapsal tento vzkaz. “²⁹

Když Jarecki předloží před Dursta dva zvětšené detaily slova Beverley, zpovídaný není schopen definitivně určit, které z těchto slov napsal on, a které ne. Po konfrontaci se Durst odebere do umývárny, aniž by si uvědomil, že má na sobě stále zapojený mikrofon. Závěrečná sekvence celé série tedy končí statickým záběrem na místnost proloženým audio záznamem z toalety, odkud se Durstovým hlasem ozve: „Co jsem to sakra udělal? Zabil je všechny, samozřejmě.“

²⁹ Jinx

Život Roberta Dursta

Robert Durst se narodil a vyrůstal v New Yorku, konkrétněji v městě Scarsdale. Pochází ze čtyř dětí a je synem investora a obchodníka s nemovitostmi Seymoura Dursta a Bernice Hersteinové. Jeho sourozenci jsou Douglas, Thomas a Wendy. Seymour Durst se stal v roce 1974 hlavou rodinné firmy. Robert tvrdí, že když mu bylo sedm let, otec ho přivedl k oknu, aby byl svědkem toho, jak jeho matka stojí na střeše rodinného domu a následně spadne, či skočí, což vyústilo v její smrt. V rozhovoru pro New York Times z roku 2015 Douglas Durst uvedl, že se jedná o smyšlenou historku, kterou on odmítá, ačkoliv smrti matky byla věnována rozsáhlá scéna v dokumentu *The Jinx*. V jednom z rozhovorů v epizodě popisuje Robert svou verzi, jak si pamatuje večer, kdy jeho matka spadla ze střechy a následně zemřela. Robert tvrdí, že ho jeho otec přivedl k oknu a řekl, aby dával pozor. Andrew Jarecki tento výjev znovu ztvárnil ve svém seriálu na základě provedeného rozhovoru.

„A tam jsem viděl maminku. Zamával jsem na ni. Nevím, zda mě viděla. Nikdy jsem o tom nepřemýšlel. Říkal jsem si, co jen dělá na střeše v noční košili,“ nechal se Durst slyšet v *The Jinx*.

„Byl to dlouhý pád,“ dodává. V rekonstrukci události lze vidět malého chlapce na ulici, jak pozoruje tělo matky, které je nakládáno do ambulance. Tento emocionální výjev je přítomen i v úvodní sekvenci na začátku každé epizody a hraje zde podstatnou roli.

„Nikdy jsem nezapomněl. Byl jsem tam, viděl jsem to. Nikdy mě to neopustilo,“ přiznal Durst. Jeho slova však zpochybňuje jeho bratr Douglas, který převzal rodinnou firmu poté, co jeho bratr neprojevil přílišný zájem. V dopise, které zaslal tvůrcům seriálu, tvrdí, že celá tato anekdota je fabulací.³⁰

„Tu noc, kdy naše matka zemřela, Roberta k oknu nepřivedl náš otec. Na matku nemával. Já a mí tři sourozenci jsme byli probuzeni a odvedeni k sousedům po celou dobu tohoto tragického večera. Všichni čtyři jsme byli spolu a nikdo z nás nebyl svědkem smrti naší matky. Vaše senzacechtivá rekonstrukce těchto

³⁰ "Letter That Douglas Durst Wrote to Andrew Jarecki on Jan. 30th, 2015 Expressing His Version of the Night His Mother Died." The Life and Crimes of Robert Durst, 5. dubna 2015. robertdurst.wordpress.com/2015/01/30/letter-that-douglas-durst-wrote-to-andrew-jarecki-on-jan-30th-2015-expressing-his-version-of-the-night-his-mother-died/. Navštíveno 20. dubna 2019

událostí za pomoci herců je zvrácením historie. Robert je zodpovědný za to, co udělal. Nepomáhejte mu vinit ostatní,“ tvrdí.

V útlém věku podstoupili Douglas i Robert vyšetření v odborné poradně ohledně sourozenecké rivality a v roce 1953 byl desetiletému Robertovi diagnostikován rozklad osobnosti s možnými náznaky schizofrenie. V období dospělosti byl však Durst podroben hlubšímu vyšetření a zjistilo se, že trpí Aspergerovým syndromem, což by naznačovalo, že diagnóza z dětství byla nepřesná.

„Byl průměrné výšky, možná trochu menší, ale ne tak zakrslý jako Robert. Krátké hnědé vlasy, nedbale zastřižené. Vypadal trochu šprtácky. Kdybych ho viděla na ulici, pravděpodobně by na mě neudělal dojem. Ačkoliv byl rozhodně pánem vesmíru, rozhodně tak nepůsobil. Nevšimla jsem si žádné podobnosti s Robertem, ale pravdou je, když jsem naposledy viděla Roberta, měl na sobě na míru šitý oblek, ale oranžový mundúr a pouta.“³¹

Tak popsala bratra Roberta Dursta prokurátorka Jeanine Pirro ve své kontroverzní knize *He Killed Them All*. Ačkoliv Robert Durst, mladší bratr údajného vraha Roberta Dursta, odmítl jakoukoliv spoluúčasť na natáčení dokumentu *The Jinx*, v rozhovoru pro New York Times přiznal, že je velice vděčný za to, že tato minisérie vznikla, neboť vedla k zatčení jeho bratra. Věřící totiž, že ho v únoru roku 2015 Robert pronásledoval za účelem plánované vraždy. *„Dostali jsme informaci, že se Robert pohybuje v okruhu zhruba 10 kilometrů kolem našeho domu na Floridě. Museli jsme zůstat uvnitř s ochrankou.“*

Douglas dodal, že pocituje extrémní úlevu poté, co byl jeho bratr zatčen v New Orleans. *„Konečně se nemusím neustále ohlížet přes rameno, za to vdčím dokumentu The Jinx.“³²*

I přes to měl však Durst mladší vůči Jareckeho zpracování silné výtky, které vyjádřil v dopise, který na adresu Jareckeho zaslal po odvysílání dokumentární série. Konstatuje v něm, že režisér se silně upíná na revizionistické, sobě sloužící a fiktivní vyprávění Roberta Dursta, což z něj činí podporovatele nemocného a nebezpečného muže, který se snaží přepsat dějiny a obviňovat ostatní za své přečiny. Nesouhlasil pak zejména

³¹ Pirro, Jeanine. *He Killed Them All: Robert Durst and My Quest for Justice*. Gallery Books, 2015. s. 218

³² Dwyer, Jim. "For Durst Family, Arrest Brings a 'Tremendous Sense of Relief.'" *The New York Times*, 25. března 2015, www.nytimes.com/2015/03/25/nyregion/for-durst-family-arrest-brings-a-tremendous-sense-of-relief.html?src=twr&_r=1. Navštíveno 22. dubna 2019

s rekonstrukcí noci, kdy zemřela matka obou chlapců, jak již bylo uvedeno dříve v této práci. Andrew Jarecki na kritiku Douglase reagoval v dopise.

„Snažil jsem se Roberta Dursta vykreslit jako lidskou bytost takovým způsobem, který by mohl vysvětlit některé jeho chování. Nechtěl jsem z něj činit burleskní postavičku,“ uvedl režisér. Reagoval tak zároveň na odezvy veřejnosti, že obsazení seriálu a využití dramatických rekonstrukcí jsou důkazem fikcionalizace celého příběhu. Jarecki v dopise adresovaném Douglasovi dále upřesňuje, že se choval jako novinář a nikdy Robertovi neslíbil, že by film jakkoliv obhajoval jeho nevinu.

Zmizení Kathleen

Po dvou schůzkách Durst pozval zubní hygieničku Kathleen „Kathie“ McCormack k sobě domů do Vermontu, kde provozoval obchod se zdravými potravinami. Otec na něj však vyvíjel nátlak, aby se vrátil do velkoměsta a věnoval se rodinnému podnikání, proto se dvojice přestěhovala na Manhattan, kde se v roce 1973 vzali.

V roce 1980 se dvojice rozešla, ale nikdy oficiálně nepožádali o rozvod. Jak uvedl deník Daily Mail, Robert se začal stýkat se sestrou Mii Farrow Prudence.³³ Na začátku roku 1982 již dvojice žila odděleně v bytech na Manhattanu, stále jim ale ještě patřila chata ve Westchester County v New Yorku.

Než Kathleen zmizela, byla studentkou závěrečného ročníku na lékařské fakultě na Albert Einstein College a měla v úmyslu stát se dětskou doktorkou. Večer v neděli 31. ledna 1982 navštívila Kathleen Durst večírek u paní Najamy. Ta si pamatuje, že v ten den se manželé Durstovi hádali. V epizodě *The Jinx* zazněla i informace, že Kathleen měla údajně své známe říci tato slova: *„Slib mi, Gilberto, pokud se něco stane, budeš po tom pátrat. Bojím se, co by mohl Bobby udělat.“*

Robert Durst vypověděl na policii, že když jeho žena ten den dorazila do chaty, dali si večeři a on ji poté odvezl na zastávku Katonah, odkud jí ve 21:15 odjížděl vlak. Po

³³ De Graaf, Mia. “Woman Who Inspired Beatles Song Dear Prudence Dated Robert Durst.” Daily Mail Online, Associated Newspapers, 29. března 2015, www.dailymail.co.uk/news/article-3016578/Mia-Farrow-s-sister-inspired-Beatles-song-Dea-Prudence-Robert-Durst-s-mistress-days-wife-disappeared.html. Navštíveno 29. dubna 2019

návratu z nádraží šel na skleničku se sousedy a zavolal do bytu na Manhattanu. Se svou ženou telefonoval, zatímco se ona dívala na večerní zprávy, jak Durst vypověděl.

Jak zaznělo v epizodě seriálu *The Jinx*, policejní úředníci zpochybňovali Durstovu výpověď, neboť si všimli toho, že na záznamech pevné linky nebyl zachycen žádný hovor, na což Durst reagoval vysvětlením, že své ženě volal z telefonní budky během procházky se psem. K tomuto vysvětlení se nicméně policie staví velice skepticky, a to z toho důvodu, že se nejbližší budka nachází několik kilometrů daleko od Durstova domu a onu noc se spustil silný déšť. Jeho výpověď navíc oslabuje i fakt, že rodina Kathleen Durst doznala, že jim Robert řekl, že hovor uskutečnil z restaurace v Jižním Salemu.

V zápisu z roku 1982 se objevila výpověď sousedů z Jižního Salemu, kteří nicméně tvrdí, že si nepamatují, že by k nim pan Durst na skleničku přišel. Pamatují si však, že z jeho chalupy vyzařovalo modré světlo, které nikdy předtím neviděli a nedovedou si ho zařadit. Později téhož roku začaly přicházet náznaky toho, že Durst na Manhattan skutečně dorazil tak, jak tvrdí. Eddie Lopez, obsluha tamního výtahu, řekl policii, že paní Durstovou onen večer potkal. Hlídač vypověděl, že paní Durstovou zahlédl následující ráno.

„Tenkrát jeden, nebo dva z nich tvrdili, že ji viděli. Jejich výpovědi byly věrohodné,“ uvedl Michael Struk, detektiv, který v roce 1982 vedl vyšetřování.

Státní zástupce Kevin Hynes, který se objevil v několika epizodách *The Jinx*, dodává: *„Měl několik dní na to, aby vše naplánoval. Zmizení své ženy nahlásil až po pěti dnech. Policie to zbabrala. Durst tvrdí, že mu Kathie do telefonu řekla, že se doma dívá na televizi. V původním vyšetřování však nikdo nezkontroloval záznamy telefonních hovorů. Když jsem to já později zkontroloval, zjistil jsem, že nikdo nikomu nevolal.“*

Robert Durst prohlásil svou ženu za pohřešovanou na oddělení policie 5. února 1982, pět dní poté, co ji údajně viděl, jak nastupuje do vlaku na nádraží. Případ byl svěřen detektivovi Strukovi. Durst vypověděl, že nekontaktoval policii dříve proto, že byl zvyklý na to, že manželská dvojice spolu občas pár dní nekomunikovala. Vyšetřovatelé se snažili a stále snaží přijít na to, co v této mezidobě Durst dělal.

Poté, co jeho žena zmizela, Durst vypsál odměnu za jakoukoliv pomoc, který by mohla vést k jejímu nalezení. Mnoho přátel si ho vybavuje zcela zničeného a nikdo z nich si

dle jejich slov nepřipustil, že by mohl být jakkoliv zapleten do jejího zmizení. „*Bobby Kathy nezabil. On ji miloval,*“ řekl Nick Chavin, Durstův blízký přítel.³⁴

Mnoho jich naopak spekulovalo, že Kathie, příležitostná uživatelka kokainu, mohla být zabita dealerem. V rozhovoru pro tisk uvedl v roce 1982 Robert Durst, že si myslí, že je Kathie naživu a pouze utekla, neboť nebyla spokojena se svým životem.

„Kathie Durst se navíc pustila do zkoumání praktik v Durstově organizaci. Ve filmu V lepší společnosti je scéna, kdy Karen sbírá důkazy o nekalostech a posílá tyto dokumenty senátorovi v New Yorku. Senátor zde instruuje svého asistenta, aby dokumenty vrátil zpět filmovému Seymourovi, neboť se jedná o rodinnou záležitost. Nedávno jsem hovořila s bratrem a švagrovou Kathie, kteří mi potvrdili, že si živě pamatují, že jim Kathie podobnou situaci popisovala těsně před tím, než zmizela.“³⁵

Jeanine Pirro ve své knize dále popisuje, že podle Jima McCormacka, bratra zmizelé dívky, sbírala Kathie informace o podezřelém požáru, který vypukl v budově, kterou vlastnili Durstovi. Kathie měla vytvořit složku o zmíněném požáru a poslat ji senátorovi do New Yorku.

Durst lhal o tom, že Kathie odvezl na vlakovou zastávku. Gilberte řekla policistům před osmnácti lety, že načasování nedávalo smysl. Moji chlapi mi to potvrdili. Bylo zcela nemožné, aby Kathie odešla z domu Gilberte o půl osmé večer, odřídila 45 minut do South Salemu, povečereła, dala si víno, pohádala se s Robertem a 30 minut jela na zastávku Katonah, aby stihla vlak ve 21:17. Kathie nikdo ve vlaku neviděl, uvádí Pirro ve své knize.³⁶

Přátele i rodina nadále tvrdí, že dvojice se neustále potýkala s manželskými problémy. Jim McCormack uvedl pro Dateline, že Durst svou manželku fyzicky a duševně týral a schylovalo se k rozvodu.³⁷ V červnu roku 2017 v den, kdy by Kathie oslavila 65. narozeniny, uspořádala její rodina a blízcí přátelé setkání a vzpomínkovou mši na Long Islandu v New Yorku, jen pár kroků od základní školy, kterou pohřešovaná žena navštěvovala. Tři měsíce před touto událostí prohlásil soudce Kathie za oficiálně

³⁴ Collins, Marion. *Without a Trace: inside the Robert Durst Case*. St. Martins, 2002. s. 106

³⁵ Pirro, s. 222

³⁶ Pirro, s. 71

³⁷ Murphy, Dennis. “Death and the Millionaire Drifter.” NBCNews.com, 4. srpna 2008, www.nbcnews.com/id/25955003/ns/dateline_nbc-crime_reports/t/death-millionaire-drifter/.

Navštíveno 24. dubna 2019

mrtvou. „*Tato upomínková akce měla uctít vše, co dělala a chtěla dělat. Chtěla být doktorkou a pokračovat v to, čeho dosáhla na medicíně. Byla velice nadaná,*“ dodal její bratr. Rodina chtěla uspořádat upomínkovou akci, ale posouvali datum jejího konání, neboť se jim nedostalo jasného rozuzlení. Její tělo nebylo dosud nalezeno.

Smrt Susan Bermanové a Morrise Blacka

V říjnu roku 2018 se rozhodlo, že Robert Durst stane před soudem také za obvinění z vraždy své přítelkyně Susan Bermanové. Ta byla zastřelena ve svém kalifornském domě ve věku 55 let v roce 2000. Bermanová vyrostla v Las Vegas jako dcera mafiánského bosse Davida Bermana. Byla považována za mafiánskou honoraci. O svém otci napsala později také knihu *Easy Street: True Story of a Mob Family*. Byla také žurnalistkou a scénáristkou.

„Kamkoliv Susie šla, Durst jí byl v patách. Bobby s ní chodil na všechny otevírací akce klubů, večírky a další události. Vždycky se ale choval podivně, jako kdyby se nad ostatní povyšoval. Ačkoliv se nechoval jako by byl bohatý, nerozhazoval kolem sebe peníze, nechápal, proč já i Susan pracujeme tak hodně za tak málo. Nechápal, že nám o to nejde, že nám naše práce připadá zajímavá,“ nechal se slyšet novinář Stephen M. Silverman.³⁸

Dursta potkala na škole v šedesátých letech. Stala se z nich nerozlučná dvojice a, jak uvádí New York Times, Durst dokonce odvedl Bermanovou k oltáři.³⁹ Když v roce 1982 zmizela Durstova žena, Bermanová obhajovala jeho nevinu a zastávala funkci jeho mluvčí během jakékoliv komunikace s médii. Když v roce 2000 začala policie znovu vyšetřovat zmizení manželky manhattanského milionáře, kontaktovala Bermanovou se žádostí o rozhovor. Ta byla však zabita dříve, než měli šanci se k ní dostat a získat její svědectví.

Dva dny před Vánocemi 2000 byla Bermanová střelena jednou kulkou do zátylku v domku, který si pronajala v Hollywood Hills. V té době prozradila své přítelkyni, že

³⁸ Without a Trace, s. 63

³⁹ Bagli, Charles V. "Mobster's Daughter, Writer, Murder Victim: Woman at Center of Durst Trial." The New York Times, 26. prosince 2016, www.nytimes.com/2016/12/26/nyregion/robert-durst-susan-berman.html. Navštíveno 1. května 2019

pracovala na něčem velkém, co se týká mafie v Las Vegas.⁴⁰ Právě proto policie zpočátku vyhodnotila situaci jako organizovaný zločin, protože přesně tak to vypadalo. Nezdálo se nemožné, že by Bermanová nerozčílila místní členy mafie svými projekty. Už od samého počátku vyšetřování však mnoho věcí této tezi nenasvědčovalo. V domě nebyly žádné znaky násilného vniknutí, což naznačovalo, že Bermanová byla pravděpodobně napadena někým, koho znala.

Několik dní poté, co k vraždě došlo, dorazil na stanici policie v Beverly Hills lísteček, na kterém stálo slovo „mrtvola“ a adresa domu Susan Bermanové. V adrese, která byla nadepsána na obálce, bylo špatně vyhláskované slovo „Beverly“.⁴¹

Když byla v únoru roku 2015 odvysílána na HBO minisérie *The Jinx*, objevily se důkazy, které začaly jasně poukazovat na Dursta jakožto na vraha Bermanové. Dokumentární seriál navíc dosáhl něčeho, co se mnohým scénáristům nepovedlo a ani nepovede. Vyburcoval k aktivitě policejní sbory a detektivy. V *The Jinx* se totiž objevily spekulace, že Bermanová nejen pomohla Durstovi v mediální sféře poté, co se Kathie ztratila, ale že dost pravděpodobně využila své staré kontakty z mafie, aby pomohla Durstovi zbavit se těla jeho ženy. Krátce před jejím zavražděním Durst věnoval 50 tisíc dolarů Bermanové, aby jí pomohl z finanční tísně.

V předposlední epizodě dokumentární série Sareb Kaufman, adoptovaný syn Bermanové, nachází zapomenutý dopis, který Durst poslal jeho matce. Na kameře je jasně vidět, že adresa napsaná na obálce kapitáčkami se v rukopise shoduje se vzkazem, který byl nechán na stanici policie. Co víc, slovo „Beverly“ má v sobě stejné chybné hláskování. Dalším důkazem, který přinesl dokument *The Jinx* je fakt, že se Robert Durst nacházel v Los Angeles ve stejné době, kdy byla Bermanová zastřelena. Durst tuto skutečnost během rozhovoru s Jareckim nepopřel. Po úmrtí své přítelkyně se multimilionář přestěhoval do Texasu, kde si pronajal byt a vydával se za něhou ženu v převleku. Později zastřelil svého souseda Morrise Blacka a rozčtvrtl jeho tělo.

„Dispečink mi řekl, že nějaký kluk našel zřejmě torzo lidského těla. Bez hlavy, bez rukou. Jen tělo. Začali jsme prohledávat zbytek oblasti. Přitom jsme našli několik černých pytlů na odpadky, které pluly ve vodě. Protože jsme chtěli zjistit, co v těch pytlích je, tak jsme je ohmatali. Vypadalo to, že jsou to paže a ruce a

⁴⁰ DePaulo, Lisa. "Who Killed the Gangster's Daughter?" *Vulture*, 6, února 2015, www.vulture.com/2015/02/susan-berman-the-jinx.html. Navštíveno 2. května 2019

⁴¹ Without a Trace, s. 120

prsty. V jednom pytli, který obsahoval nohy, byly malé otvory, které se na pytli protrhly,“ vypověděl detektiv Gary Jones.⁴²

Robert Durst do této chvíle tvrdí, že se jednalo o sebeobranu. Před soudem v této věci stanul již v roce 2001.

„Největší lži v celé obhajobě bylo tvrzení, že Durst nevěděl, co dělá, když rozčtvrtl Morrise. Právní zástupce Bennett to vyjádřil velice jasně. Nemyslí si, že soused byl rozsekán sekerou. Sekera něco takového nemůže způsobit. Zvolenou zbraní musel být nůž, nebo nějaký jiný ostrý předmět, který může rozřezat kůži a svaly, aby se mohl Durst dostat až ke kosti a rozřezat ji,“ uvádí ve své knize Jeanine Pirro.⁴³

V závěrečné epizodě HBO seriálu Robert Durst zamumlá na záchodě: *„Co jsem to sakra udělal? Zabil jsem je všechny, samozřejmě.“* Pro mnohé je tento komentář doznáním ke třem vraždám: Kathleen, Bermanové a Blacka. Ačkoliv byl z vraždy Blacka obviněn, před soudem doznal, že souseda skutečně rozčtvrtl a části jeho těla pohodil do zátoky v Galvestonu. Tvrdí, že zbraň, kterou byl Black usmrcen, omylem sama vystřelila, když se Durst proti susedovi bránil.

„Pamatuji si to velice, velice jasně. Pamatuji si ten horor, kterým jsem si musel projít během následujících dní, kdy jsem se snažil rozhodnout, co udělám. Rozhodoval jsem se, že nemohu jít na policii, tam by mi nevěřili, nikdo mi neuvěří, že já, bohatý chlápek, jsem přišel do Galvestonu, abych si tady pronajal byt převlečený za ženu. Jo a mimochodem, můj soused teď leží mrtvý na zemi a zastřelila ho moje zbraň. Nikdy nenašli jeho hlavu, nemám tušení proč. Víím, že v té zátoce bylo asi patnáct pytlů plných částí těla a našli jen dvanáct. Proč nenašli ty ostatní, když jsem je hodil na stejné místo, to je mi záhadou,“ uvedl Durst v DVD komentáři.⁴⁴

Žalobci se nyní dožadují, aby materiály z případu vraždy Blacka mohly být použity v procesu ve věci vraždy Bermanové, neboť se domnívají, že jsou tyto případy úzce propojeny. Žalobci také věří, že Durst zabil Bermanovou, aby ji umlčel. Durstovi právníci nicméně tvrdí, že použití těchto materiálů by bylo nespravedlivé, neboť by

⁴² Jinx

⁴³ Pirro, s. 202

⁴⁴ Jinx

mohlo ovlivnit porotu a jednalo by se o oživení případu, ve kterém byl Durst zproštěn viny.

„*Ve chvíli, kdy padne zmínka o Morrisovi Blackovi u této poroty, to pro nás končí,*“ nechal se slyšet Durstův právník Chip Lewis.⁴⁵ Robert Durst předstoupí před soud 3. září roku 2019, ačkoliv se před více než dvěma lety prohlásil za nevinného.

Obvinění a proces

14. března 2015 byl Robert Durst zatčen v New Orleans na příkaz soudce z Los Angeles za podezření z vraždy prvního stupně. Stalo se tomu tak po odvysílání závěrečného dílu seriálu *The Jinx*. Pokud by byl v Kalifornii odsouzen za vraždu Susan Bermanové, mohl by čelit trestu smrti za speciálních okolností vraždy svědka a lhaní. Původně byl držen na jednotce duševního zdraví mimo New Orleans, než ho převezli do vězení St. Charles Parish. Krátce potom byl Durst obviněn státem Louisiana za držení střelné zbraně a přechovávání nelegálních látek. Durst se prohlásil za nevinného, Louisiana poté stáhla obvinění, ale nechala si právo později znovu Dursta obvinít.

Durstovi právníci velice brzy v případě zavrhlí návrh 27měsíční dohody o vině a trestu, neboť si byli jisti, že federální soudce vyhodnotí prohlídku hotelového pokoje v New Orleans jako nelegální. Později jim však nezbylo příliš prostoru k vyjednávání, když se objevila možnost, že proti Durstovi budou vznešena další obvinění. Durst tak 3. února 2016 změnil svůj postoj a ve věci držení zbraně se prohlásil za vinného, což vyústilo v 85měsíční pobyt ve federálním vězení. Do věznice v Kalifornii měl být převezen 18. srpna 2016, aby zde vyčkal na proces v kauze vraždy Susan Bermanové.

Na konci srpna roku 2016 oznámil Durstův právník Dick DeGuerin serveru People, že kvůli vážné operaci došlo k posunutí převozu jeho klienta ke kalifornskému soudu

⁴⁵ Dillon, Nancy. "Robert Durst's Dismemberment and Disposal of Texas Body Will Be Admitted at Calif. Murder Trial Set for Sept. 3, Judge Rules." *New York Daily News*, 16. ledna 2019, www.nydailynews.com/news/ny-news-robert-durst-murder-los-angeles-murder-trial-will-include-morris-black-evidence-20190115-story.html. Navštíveno 30. dubna 2019

v kauze Susan Bermanové. DeGuerin tenkrát také zmínil, že očekává, že soud započne na konci roku 2017.⁴⁶

V pátek 4. listopadu 2016 byl Robert Durst převezen do Kalifornie a následující pondělí se objevil u soudu ve věci vraždy Susan Bermanové. V kolečkovém křesle a s límcem na krku se prohlásil za nevinného a řekl: „*Jsem nevinný. Nezabil jsem Susan Bermanovou.*“ Státní zástupce John Lewin uvedl, že stát nebude usilovat o trest smrti pro Dursta.

Nicméně v říjnu roku 2018 se věci daly opět do pohybu. Losangeleský soudce vystoupil s prohlášením, že soud sesbíral dostatek důkazů, aby se mohl proces pohnout kupředu poté, co se Durst prohlásil za nevinného. Robert se má dostavit 3. září 2019 k soudu, kde bude čelit obvinění z vraždy své přítelkyně Susan Bermanové.⁴⁷

„*Neexistuje vůbec žádný důkaz. Susan byla jednou z jeho nejbližších přátel a představa, že by ji zabil jen proto, aby mlčela, je naprosto zcestná. To je ale teorie žalobců,*“ uvedl Dick DeGuerin v říjnu roku 2018 v rozhovoru pro stanici ABC13.

„*Pan Durst byl nespravedlivě podezříván ze zabití paní Bermanové jen díky tomuto seriálu, který byl kreativně upraven a sestříhán tak, aby to vypadalo, že se můj klient přiznává, nebo že byly objeveny nové důkazy, ačkoliv tomu tak není. Robert se těší, až u soudu konečně dostane slovo před porotou, ne před někým, kdo chce jen vyhrát cenu Emmy,*“ dodal DeGuerin.⁴⁸

Žalobci se v září pokusí najít pojitko mezi smrtí Bermanové a záhadným zmizením Kathleen Durstové, jež hodlají využít jako základ k odhalení motivu vraždy Bermanové. Poté, co Durstova manželka zmizela, Sarah zastávala funkci jeho neoficiální mluvčí. Svým přátelům během let navíc řekla, že Durst několikrát uznal, že svou ženu zabil a přiznala, že mu sama pomohla zahladit stopy.⁴⁹ Žalobci doufají, že budou tyto zmíněné výroky moci použít během soudu, který se snaží obhájci zpochybnit. Pracují také

⁴⁶ Harris, Chris. "Lawyer: 'Medical Complications' Delaying Robert Durst's Extradition on Murder Charge." PEOPLE.com, 24. srpna 2019. <https://people.com/crime/robert-durst-medical-complications-delaying-extradition-says-lawyer/>. Navštíveno 1. května 2019

⁴⁷ AP. "Robert Durst, Subject of HBO's The Jinx, to Be Tried for 2000 Murder." The Guardian, Guardian News and Media, 26. října. 2018, www.theguardian.com/us-news/2018/oct/26/multimillionaire-robert-durst-to-be-tried-for-of-susan-burman. Navštíveno 30. dubna 2019

⁴⁸ Harris

⁴⁹ Miles, Frank. "Trial Ordered for Robert Durst, 75, in Murder of Friend in Los Angeles." Fox News, FOX News Network, 25. října 2015 www.foxnews.com/entertainment/trial-ordered-for-real-estate-heir-75-in-murder-of-friend-in-los-angeles. Navštíveno 10. dubna 2019

s faktem, že během jednoho slyšení svědčila přítelkyně Bermanové, která doznala, že ji Sarah varovala, pokud se jí něco stane, spoluúčastníkem bude zajisté Durst.

V říjnu roku 2018 právní zástupce v Los Angeles učinil bezprecedentní krok, kdy nařídil, aby film *V lepší společnosti* s Ryanem Goslingem, který byl natočen na motivy Durstova života, posloužil jako důkazní materiál ve věci zmizení Kathie Durstové.⁵⁰ Zástupce tvrdí, ačkoliv je *V lepší společnosti* fiktivním filmem, snímek je založen a také prodáván jako příběh o zmizení a smrti manželka Roberta Dursta, následné vraždě jeho nejlepší přítelkyně a zabití jeho souseda.

Žalobci tvrdí, že poté, co si Durst přečetl scénář a shlédl film, nerozhodl se společnost žalovat za pomluvu, ani se nijak nebránil obrazu, který o něm tento snímek vytvořil. Namísto toho kontaktoval Robert Durst Jareckiho, režiséra filmu, a navrhl mu, že by spolu mohli natočit sérii rozhovorů a také namluvit komentář k DVD vydání. Když se Dursta zeptali, co si myslí o filmu a o tom, jak byly skutečnosti vyobrazeny, odpověděl: „*Mám pocit, že tento film se velice, velice, velice přiblížil tomu, jak se všechno událo.*“

Manipulace s nahrávkou

„*Co jsem to sakra udělal? Zabil je všechny, samozřejmě.*“ Tato věta otřásla televizním světem a zanechala diváky před obrazovkami v němém úžasu. Tvůrcům vyhrála dvě ceny Emmy, žalobcům poskytla důkazní materiál. Nicméně se později ukázalo, že tyto šokující poznámky Roberta Dursta byly značně upraveny a vytrženy z kontextu. Dvě věty byly vystřiženy ze sekvence zhruba dvaceti poznámek, které Durst v umývárně zamumlal, a byly prezentovány mimo pořadí, ve kterém zazněly. Celý transkript monologu, který se v závěrečné scéně seriálu odehrává pak zní:

„*Nevím, co jsi čekal, že získáš. Nevím, o co tady jde. Už vím, chci tohle. Všechny jsem je zabil, samozřejmě. Chci udělat něco nového. Na tomhle není nic nového. Měl pravdu. Já jsem pravdu neměl. To krkání. Tuto otázku moc nechápu. Co jsem to sakra udělal?*“

Právníci Roberta Dursta se nyní chystají citovat tento výrok a prezentovat ho jako manipulaci s publikem, aby tak oslabili obžalobu během svých příprav na zříjový soud,

⁵⁰ Trock, Gary. "D.A. Wants to Use Ryan Gosling's 'All Good Things' in Robert Durst Trial." The Blast, The Blast, 23. října 2018, theblast.com/robert-durst-all-good-things-movie-ryan-gosling-murder-trial/. Navštíveno 20. dubna 2019

který započne v Kalifornii. Právnický tým hodlá předvolat seriálové tvůrce jako svědky a dokázat, že spolupracovali s policií natolik úzce, že se stali agenty. Ačkoliv je to Robert Durst, který bude čelit možnému uvěznění, Andrew Jarecki, Marc Smerling a Zac Stuart-Pontier budou čelit obvinění za své rozhodnutí. Tvůrčí tým obhajuje svoje rozhodnutí nahrávku zeditovat, neboť prý konečný výsledek stále reprezentuje to, co Durst řekl. S tím však nesouhlasí ostatní dokumentaristé. „Tento střih je problematický. Slepili dohromady dvě věty způsobem, který je velice zatracující. V transkriptu působí tyto věty mnohoznačněji než v seriálu,“ uvedl Mark Harris, oceněný dokumentarista a profesor na univerzitě v Jižní Kalifornii.⁵¹ Dick De Guerin, Durstův právník, nedávno v rozhovoru uvedl, že se chystají k soudu s tvůrci, neboť účelem dokumentu nebylo zmapovat Durstův příběh, ale vyhrát Emmy. „*Tohle není dokument, to je šoubyznys.*“⁵²

Stuart-Pontier, jeden z producentů *The Jinx* obhajuje rozhodnutí značně vystříhat audionahrávku ze závěrečné epizody. „*Větu ‚Všechny jsem je zabil‘ jsme umístili na konec závěrečné epizody, abychom seriál zakončili dramatickým rozuzlením. Rozhodně jsme ji nespojovali s jinou větou. V té době nás nenapadlo, že by si ostatní novináři mohli spojit právě tuto větu s ‚Co jsme to sakra udělal?‘. Mezi těmito dvěma větami je ve skutečnosti deset vteřin prodleva a myslím, že je velký rozdíl, pokud tento úsek čtete, nebo slyšíte.*“ Ačkoliv mnozí dokumentaristé po odvysílání finální epizody seriál obdivovali a neváhali mu udělit štědré recenze, našli se i tací, kteří zpochybňovali morální povahu rozhodnutí. „*Všichni upravujeme a vystříháváme věci. Klíčovou otázkou však je, zda stále prezentujeme pravdu, nebo už ji manipulujeme,*“ uvedla Marcia Rock z katedry žurnalistky newyorské univerzity.⁵³

HBO vydalo 24. dubna 2019 prohlášení pro HuffPost, v němž obhajují tvůrčí rozhodnutí Jareckeho a jeho týmu. „*Andrew Jarecki je zkušeným, respektovaným a oceněným filmovým tvůrcem, jehož tvorba mluví za něj,*“ stojí ve vyjádření.⁵⁴

⁵¹ Bagli, Charles V. “As Durst Murder Case Goes Forward, HBO's Film Will Also Be on Trial.” The New York Times, The New York Times, 24. dubna 2019, www.nytimes.com/2019/04/24/arts/television/robert-durst-the-jinx.html. Navštíveno 1. května 2019

⁵² Bagli

⁵³ Bagli

⁵⁴ Fang, Marina. “The Most Famous Moment From The Robert Durst Documentary Isn't Quite What It Seems.” HuffPost, 24. dubna 2019, www.huffpost.com/entry/robert-durst-the-jinx-hbo_n_5cc086b3e4b01b6b3efb94ab. Navštíveno 1. května 2019

Kritika seriálu

Douglas Durst, který stojí v čele Durstovy organizace, byl vůči reprezentaci jeho rodiny v dokumentu skeptický, což se týká zejména využití videozáznamů z výpovědí, které podléhají dohodě o diskrétnosti. Jak uvedl deník The New York Times, Robert dal seriálovým tvůrcům neomezený přístup k veškerým jeho osobním složkám, které mimo jiné obsahovaly i tyto videozáznamy.⁵⁵ Douglasův právník argumentoval ve sporu s Jareckim, že se jedná o senzacechtivé dokudrama. Jarecki odpověděl, že jeho využití dramatických rekonstrukcí, během nichž nikdy neukazuje tváře herců, není důkazem fikcionalizace. Ačkoliv se režisér snažil „vyobrazit Dursta jako lidskou bytost, ne jako burleskní postavičku“, nikdy neslíbil Durstovi, že snímek bude obhajovat jeho nevinu.

„Andrew Jarecki se snažil z Douglase vytáhnout odpovědi v roce 2013, kdy natáčel svůj seriál. Douglasovi opakovaně volal a žádal o rozhovor. Zástupci Douglase ho stroze odmítli. Není třeba dodávat, že Douglas seriál skutečně podpořit nechtěl.“⁵⁶

Existuje mnoho dokumentů, které jsou vystavěny na ideu předhození viníka soudu. Tam, kde však ostatní nevědí a nechávají tak otevřená místa, tam Jarecki dosazuje groteskní výjevy. Zatímco ostatní tvůrci podobných dokumentů, mezi kterými můžeme jmenovat například Clauda Lanzmanna a jeho užití skrytých kamer při natáčení nacistických zločinců v dokumentu *Šoa*, neustále pokládá otázky, Jarecki divákům nabízí odpovědi.

Jak uvádí Sam Adams z IndieWire, co je více znepokojující než nerozvážná aplikace dokumentárních pravidel ze strany Jareckeho, je předpoklad tvůrců, že vzhledem k morálně správnému záměru mohou jít přes mrtvoly.⁵⁷ Jarecki se spolu se svými kolegy táže, zda něco z toho, co dělají, může jakkoliv manipulovat s nadcházejícím policejním vyšetřováním. Během série nikdy nezazní pochybnost, zda to, co během natáčení dělají, je správné. Vzhledem k tomu, že předpokládají, že je Durst vinen, a s touto myšlenku pracují během celého seriálu, žádná jejich aktivita nebude považována

⁵⁵ Bagli

⁵⁶ Pirro, s. 218

⁵⁷ Adams, Sam. "Why Andrew Jarecki's 'The Jinx' Could Be Very, Very Bad for Documentaries." IndieWire, 25. března 2015, www.indiewire.com/2015/03/why-andrew-jareckis-the-jinx-could-be-very-very-bad-for-documentaries-131225/. Navštíveno 20. dubna 2019

za neetickou, pokud bude publikum sdílet jejich náhled na situaci. O neetickém chování tvůrců se zmiňuje i Jeanine Pirro v knize *He Killed Them All*.

„Tým seriálu The Jinx narazil na stejné problémy jako my. Na rozdíl od vyšetřovací policejní jednotky však Jarecki a Smirling měli daleko rozsáhlejší sbírku vzorků a důkazů, a to včetně dokumentu, ve kterém se Durst ucházel o pronájem bytu, který vyplnil hůlkovým písmem. Kde získali všechny tyto důkazy? Nemám ponětí, kde je vzali. Nebo kde vzali všechny ty nahrávky, videa, fotky a další dokumenty. Jarecki a Smirling byli schopni získat dokumenty, ke kterým se policie nedostala.“⁵⁸

Jak Pirro uvádí, Durst prvních pár let spolupracoval a byl ochoten se hojně podílet na projektu Jareckeho. Poskytnul produkci velké množství materiálů.

Další problematickou skutečností, kterou se média hojně po odvysílání konečné epizody zabývala, jsou časové nesrovnalosti. Jak státní zástupci v Los Angeles, tak seriáloví tvůrci se shodují na tom, že důkazy, které byly odhaleny během natáčení série *The Jinx* vedli k obnovení vyšetřování vraždy Bermanové, což posléze vedlo k zatčení Dursta. Tyto důkazy zahrnují anonymní vzkaz, který byl zaslán vrahem Bermanové na policejní stanici v den vraždy, a audio nahrávku Dursta, která byla pořízena ve chvíli, kdy byl výše zmiňovaný na toaletě a řekl: *„Co jsem to sakra udělal? Všechny je zabil, samozřejmě.“*

Onen klíčový rozhovor s Durstem, během nějž byl vystaven nezvratnému důkazu v podobě obálky, se odehrál na podzim roku 2013. To alespoň naznačuje časová osa, která byla v seriálu prezentována samotnými tvůrci.

Podle reportu, který se objevil v *New York Times*, však mohlo dojít k této konfrontaci už v roce 2012.⁵⁹ To by představovalo prodlevu mezi devíti měsíci až dvěma lety. Ačkoliv se nedají tyto spekulace považovat za faktické, je to právě tato časová nesrovnalost, která vedla filmové odborníky k silné kritice Andrewa Jareckeho a Marca Smerlinga, producentů série. V několika komentářích se objevili názory, že tvůrci *The Jinx* záměrně zdržovali důležité skutečnosti, neboť chtěli vyvolat maximální rozruch, jakmile se jejich dílo dostane na televizní obrazovky, ale ne před tím.

⁵⁸ Pirro, s. 178

⁵⁹ Fretts, Bruce. "Director of Durst Film Says He Is 'Relieved' About Arrest." *The New York Times*, *The New York Times*, 16. března 2015, artsbeat.blogs.nytimes.com/2015/03/16/the-jinx-ending-robert-durst-andrew-jarecki/. Navštíveno 1. května 2019

Sám Andrew Jarecki se k celé situaci vyjádřil v televizi CBS, kde uvedl, že jim trvalo několik měsíců, než objevili nahrávku z toalety.⁶⁰

„Pravdou je, že jsme doufali, že Roberta Dursta zatknou, jakmile to jen bude možné. Byli jsme docela šokovaní, že ho zatím nezatkli, ale autority s námi nikdy nekomunikovaly jinak než zdvořile. Poté, co jsem si s ním sednul, měl jsem prozření, kdy jsem si byl jistý, že Robert není schopný rozeznat, které písmo je jeho a které ne. Až po několika měsících si náš editor sednul nad veškerý audio materiál. Poté jsme objevili onu šokující nahrávku.“

The New York Times oponovaly sdělením, že audio nahrávka se objevila nejdříve v roce 2014. Novinář Rich Juzwiak ze serveru Gawker se ve svém komentáři zmiňuje, že mu připadá zcela nevěrohodné, že audio tým narazil na tuto nahrávku až tak pozdě, zejména proto, že Durst již v předchozích scénách mluvil do mikrofonu, aniž by si uvědomil, že je zapojen.

„Mohlo by to snad znamenat, že Jarecki, Smerling a zbytek společnosti zadržovali úmyslně Durstovo přiznání kvůli tomu, aby natočili dobrý seriál a vyhnuli se případným problémům se zákonem? Vymysleli si snad pokročilou lež, aby zakryli své stopy, nebo se deník The Times mylí ve své časové ose? A co načasování Durstova zatčení? Byl důkaz divákům a policii odhalen jen proto, aby zajistil popularitu HBO série? Možná existovala nějaká dohoda mezi tvůrci, policií a HBO, aby policisté dopadli hledaného muže, HBO získalo žádanou publicitu a divákům se dostalo napětím našlapaného balíčku dokumentární zábavy.“

Po několika žádostech o vyjádření zástupci HBO sdělili deníku The Guardian, že tvůrci seriálu strávili roky vyhledáváním a produkcí této série a věří, že relevantní informace byly včas a zodpovědně předány autoritám. Autority v Los Angeles se k celé situaci nevyjádřily, pouze uznaly svůj vděk za pomoc s případem, na kterém pracují.

Kritika však přichází i od ostatních režisérů. Robert Greene, autor dokumentárního snímku *Actress* (2014), konstatoval ve svém článku „*The Jinx* není mou dokumentární renesancí“, že zásadně nesouhlasí s obecně přijatým názorem, že *The Jinx* by měl být

⁶⁰ CBS News. “Filmmaker: Police Had Durst Audio for ‘Many Months.’” CBS News, CBS Interactive, 16. března 2015, www.cbsnews.com/news/jinx-director-andrew-jarecki-robert-durst-revealing-audio-many-months/.

jakýmsi vzorem, či předlohou pro dokumentaristy. Jakožto nefiktivní počin udělal více škody než užitku.⁶¹

„V non-fikci dochází k obratu, což vedlo k produkci velmi zajímavých filmů. Já se však obávám, že vzhledem k tomu, jakým kontroverzním fenoménem se The Jinx stal a jaký sebestředný a neetický kousek z něj tvůrci udělali, představuje hrozbu pro tuto dokumentární éru. The Jinx je špatným dokumentem a špatnou novinářinou, a protože divákům přináší absolutně šokující rozuzlení, které se pochopitelné stalo kulturním fenoménem, to nevěstí nic dobrého,“ napsal Greene.

Podle Greena je hlavním problémem série fakt, že zcela ignoruje ničivý vliv kapitalismu na vyprávění příběhu, a to zejména proto, že Durstovi pravděpodobně vražda projde vzhledem k jeho nezměrnému bohatství, ale také proto, že volby, které byly tvůrci během natáčení učiněny, jsou podle režiséra hnány požadavky trhu.

Kate Aurthurová, novinářka pracující pro server BuzzFeed, se problematice manipulace diváka věnovala v rozsáhlém článku, ve kterém zanalyzovala, jak nesrovnalosti a díry v ději mohou představovat závažnější problém než pouhou nesourodost.

Podle ní je odzbrojující finále celé série výsledkem režiséřského balamutění. Aurthurová by tento fakt nepovažovala za problém, pokud by se jednalo o dokumentární vyprávění, vzhledem k tomu, že se však Jarecki prohlašuje za investigativního novináře, variace na pravdu se nepřipouští.⁶²

Mnohá média se také domnívají, že tvůrci seriálu vytvořili falešnou časovou osu, díky které se Durst po svém zatčení v roce 2013 dostal zpět k Jareckimu, což je v seriálu prezentováno jakožto sekvence. Když si Jarecki a jeho tým myslí, že už Dursta k rozhovoru nikdy nepřemluví, je zatčen. Divák vidí, jak Durst odchází od soudu a ve voiceoveru slyší producenta Stuart-Pontiera citovat: *„U soudu řekli, že Douglas zažádal o ochranu před Robertem pouhý den poté, co jsme s ním natáčeli na Times Square.“* Následuje prostřih na záběry, v nichž Durst a Jarecki stojí před domem číslo 1133 na 6th Avenue, a dále na to, jak Robert obchází Douglasův dům. *„Měli k dispozici*

⁶¹ Greene, Robert. "The Jinx: Not My Documentary Renaissance | TV | Sight & Sound." British Film Institute, www.bfi.org.uk/news-opinion/sight-sound-magazine/reviews-recommendations/tv/jinx-not-my-documentary-renaissance. Navštíveno 1. května 2019

⁶² Aurthur, Kate. "The Holes In 'The Jinx' Might Go Deeper Than We Thought." BuzzFeed News, 23. března 2015, www.buzzfeednews.com/article/kateaurthur/the-holes-in-the-jinx-might-go-deeper-than-we-thought#.hijKo1q58. Navštíveno 2. května 2019

videozáznam z ulice, na kterém je vidět, že se Bob přibližuje k domu svého bratra o pár týdnů později. Porušil zákaz přibližování se. Tak vyjeli a zatkli Boba. Kauce byla stanovena na pět tisíc dolarů,“ pokračuje voiceover, ale pokud se divák pozorně zaposlouchá, zvuk tohoto voiceoveru zní jinak v porovnání s předchozí stopou. Došlo tak pravděpodobně k pozdější úpravě. Podle New York Post⁶³ líčení s Durstem, které je v *The Jinx* prezentováno, proběhlo 16. srpna 2013. Durst byl zatčen za události, které se odehrály 2. června 2013, kdy Durst kroužil kolem domu svého bratra. Server BuzzFeed News získal výpověď svědka, který tvrdí, že viděl Dursta a filmový štáb u domu číslo 1133 18. dubna 2012, což je více než 13 měsíců před červnem roku 2013.

Etika Andrewa Jareckiho

Kritika seriálu se pak dotýkala i etické stránky a záměrného zadržování detailů před diváky. Eliana Dockterman ve svém článku „*How The Jinx and Serial Strain the Blurry Ethical Lines of Crime Reporting*“ v deníku Time srovnává HBO fenomén s podobně globálně úspěšným investigativním podcastem *Serial*. *Serial* je investigativní podcast, který uváděla Sarah Koenig, která v průběhu epizod vypráví posluchačům nefiktivní příběhy z kriminálního prostředí. V první řadě podcast vyšetřoval vraždu osmnáctileté studentky střední školy v Baltimore z roku 1999, z níž byl obviněn a také odsouzen Adnan Syed. Druhá řada se pak zaměřila na seržanta Bergdahla, amerického vojáka, který byl držen pět let Talibanem. Poslední třetí řada pak probírala případy z Justice Center Complex v Clevelandu.

Na adresu *The Jinx* Dockterman uvádí, že použití dvouvětného doznání jakožto vyvrcholené celé série mělo být pravděpodobně oznámeno Robertovi Durstovi, nicméně se podle ní jedná jen o jeden z mnoha problémů celého seriálu. Měli Jarecki s kolegy umožnit policii, aby konfrontovala Dursta s důkazy první, než to udělali oni? Měli to nahlásit autoritám? ⁶⁴ V mnoha recenzích, které se po premiéře Jareckeho seriálu objevily, bylo *The Jinx* srovnáváno s podcastem *Serial*. Zde tvůrci znovuotevřou zapadnutý případ a vtahují publikum do děje pomocí otevřených konců a napínavých

⁶³Italiano, Laura. “Robert Durst Busted for Violating Restraining Order at Brother's Midtown Home.” New York Post, New York Post, 1. září 2013, nypost.com/2013/08/17/robert-durst-busted-for-violating-restraining-order-at-brothers-midtown-home/. Navštíveno 3. května 2019

⁶⁴ Dockterman, Eliana. „How The Jinx and Serial Strain the Blurry Ethical Lines of Crime Reporting“. Time, 20. května 2015. <http://time.com/3746792/jinx-serial-ethics/> Navštíveno 29. dubna 2019

upoutávek. Jedná se nepochybně o promyšlenou strategii, nicméně mnozí kritici začali uvažovat, zda novináři nezaprodávají etiku kvůli dramatickému efektu.

„*Můj problém s tímto typem vyprávění je to, jak se postupně rozvíjí, není divákovi jasné, kolik toho vlastně tvůrce ví. Ukrywají snad před vámi něco velkého, co už ví, ale šetří si to na grandiózní finále? V tradiční investigativní žurnalistice byste před čtenářem nic neskrývali. Myslím si tedy, že díky tomuto narativnímu přístupu by si měli tvůrci klást otázku, jak upřímní jsou vůči svému publiku ohledně toho, kolik toho vědí a kdy se to dozvěděli,*“ uvedla Jane Kirtleyová, profesorka mediální etiky a práva z minnesotské univerzity.⁶⁵

Jak autoři dokumentárního seriálu o Robertu Durstovi, tak tým stojící za podcastem *Serial* záměrně zdržují před divákem vodítka, aby tak dosáhli napínavého efektu, který bude nutit člověka zapnout televizi a shlédnout další epizodu. Jak je vidět ze statistik sledovanosti, tento postup samozřejmě funguje. Šokující finále *The Jinx* se ostatně stalo materiálem pro titulní strany všech prominentních amerických médií. Jak si však všimli nejen kritici, ale také řadoví fanoušci, podobné jednání má následky. V případě zmíněného podcastu byla fanouškovská základna zklamaná, že se od Sarah Koenigové, tvůrkyně podcastu, nedočkala vyřešení případu. Kdyby podobné vyšetřování vedla kupříkladu policie, veřejnost by pravděpodobně podobné rozhořčení nezažívala. Vzhledem k tomu, že *Serial* se však od samého začátku odvíjel narativním stylem, fanoušci byli zdrceni, že se nedočkali šokujícího a uspokojujícího závěru, kterého by se jim dostalo u jiného fiktivního seriálu, jakým je například *Temný případ (2014)*. Právě tomu se podobá finále Jareckeho projektu, jehož závěrečná scéna končí zatmívačkou a Durstovými slovy a postrádá jakýkoliv novinářský nádech. Profesorka Kirtleyová uvádí, že problém nastává ve chvíli, kdy se předměty stanou postavami příběhu a hranice mezi objektivitou a empatií se začínají stírat. „*Je možné, že si vybudujete určitý stupeň oddanosti vůči osobě, kterou vyšetřujete, ať už to je Durst nebo Syed, až do té míry, že dopustíte, aby vaše vlastní nezávislost byla ohrožena,*“ uvádí. Netřeba zmiňovat, že novináři odjakživa bojují s předpojatostí, nicméně v případě Koenigové či Jareckeho se jedná o poměrně veřejné doznání.

V jedné z epizod podcastu *Serial* vede Koenigová rozhovor s Adnanem Syedem, který si odpykává ve vězení trest za vraždu své přítelkyně ze střední školy. Během jejich

⁶⁵ Dockterman

výměny mu Koenigová přiznává, že si myslí, že ví, že je Syed dobrým člověkem. V závěrečné epizodě pak se svou společnicí Julií Snyder probírá otázku, zda Syed vinen, či ne. „*Kdybys mi řekla, ať přísahám, že je Syed nevinný, neudělám to. Mám v sobě pochyby. Ale většinu času si myslím, že to neudělal,*“ dodává.⁶⁶ V rozhovoru pro NPR uvedla Koenigová, že bylo velice komplikované nalézt vhodný tón debaty, během jejich rozhovorů se Syedem. „*Jde o hodně. Může být nevinný, může být vinen. Chci, aby byl ochotný se mnou mluvit, chci, aby zůstal na telefonu a vím, že může kdykoliv zavěsit, což nechci. Takže na veškerá obvinění, že se mnou Adnan manipuluje, chci jen říci, že i já manipuluji s ním. Používám triky, které se používají v jakémkoliv rozhovoru.*“⁶⁷ Jarecki v jedné z epizod přiznává, že Durstovi věří, pochyby pociťuje až v momentě, kdy Durst přestává zvedat telefon a lhát o své poloze.

„Většina novinářů by vám řekla, že jejich oddanost patří veřejnému zájmu. Takže pokud máte nahrávku, co je ve vašem nejlepším zájmu? Pokud bych měla něco, co může mít tak ničivé následky pro můj zdroj, pravděpodobně bych ho varovala. Právní zástupci by vám ale pravděpodobně řekli, ať ho neprovokujete. Pokud je osoba v jednání nebezpečná, většina novinářů by informace pravděpodobně předala policii,“ dodává Kirtleyová.⁶⁸

Rekonstrukce

True crime, literární nebo filmový žánr, jež spočívá v rekonstrukci kriminálního činu, se v posledních několika letech v určité oblasti přiblížil k poetickému módu dokumentu, a to zejména v úvodních titulcích. Poetický mód často opomíná srozumitelnou, kontinuální strukturu a místo toho klade důraz na grafický soulad, konzistenci v tónu a náladě a abstrakci, skrze které se snaží v divákovi vyvolat emoce a porozumění. Do popředí je stavěn pocit jakožto způsob porozumění, pathos vítězí nad logem. Výsledně

⁶⁶ Serial

⁶⁷ NPR. “Serial Host Sarah Koenig Says She Set Out To Report, Not Exonerate.” NPR, NPR, 23 Dec. 2014, www.npr.org/2014/12/23/372577482/serial-host-sarah-koenig-says-she-set-out-to-report-not-exonerate. Navštíveno 1. května 2019

⁶⁸ Dockterman

je tento mód „*schopný představit alternativní možnosti poznání, které se liší od přímého přenosu informací, nebo prezentace racionálních návrhů, jak vyřešit daný problém.*“⁶⁹

V populárních dokumentech poslední doby, mezi které se řadí *The Jinx* či *Making a Murderer* (2015), se sklony k poetickému stylu projevují v úvodní sekvenci, která je většinou zhruba minutu dlouhá a objevuje se před každou epizodou. Sestává z krátkých výjevů ze seriálu, které v pozadí doprovází hudební stopa, jež je identická pro všechny epizody. Je možné upozorovat, že tato sekvence často následuje po stručném náhledu do nadcházející epizody. Krátké klipy, které tuto úvodní sekvenci tvoří, bývají většinou poměrně vágní a abstraktní, ale tematicky se volně vážou k seriálu a jeho náladě.

Úvodní sekvence epizod seriálu *The Jinx* názorně ukazuje, jak umně protknout abstraktní výjevy s realitou. Výstřižky z novin spolu s archivními, rodinnými fotografiemi jsou proloženy rekonstrukcemi scén, které jsou zde vytrženy z kontextu a nejsou nijak napojeny na hlavní dějovou linii. Z úvodní sekvence je pro diváka možné vytušit, že se v seriálu jedná o vraždy, ke kterým se váže jeden jediný muž. Tato úvodní mozaika se odehrává za doprovodu skladby „Fresh Blood“ kapely Eels, která graduje v souladu s tempem, kterým jsou odhalovány rekonstrukce vražd a zločinů. Na závěr sekvence se na obrazovce objevuje oholená hlava neznámé postavy, které se prolíná s postavou malého chlapce, po které následuje detail muže v oranžovém hábitu a zatmívačka.

Úvodní scény diváka poprvé zavedou do světa Roberta Dursta a smrtí, které ho obklopují, nicméně nenabídnou příliš narativní struktury. Úvodní titulky jsou totiž rychlou sekvencí fotografií a úryvků, které se zdají být chronologické. Právě tato sekvence však tuto chronologii popírá, neboť se zdá, že pokaždé, kdy se začne úvod řídit jakousi strukturou, následuje zatmívačka do explicitního, násilného obrazu. Z těchto výjevů se nedá vyvodit příliš významu, který by nebyl subjektivní, či pomíjivý. Jediné, co pak tyto záběry spojuje je upřednostnění roztržitosti a subjektivity.

The Jinx se vyhýbá jakékoliv konkretizaci. Ačkoliv divák pochopí, že výjevy, které v úvodní sekvenci vidí, souvisí se zločinem, vzhledem k tomu, že podtitul seriálu je „Nevyjasněné zločiny Roberta Dursta“, je těžké uchopit, co v úvodních titulcích vidíme. Jedná se o mozaiku rekonstrukcí již tak pochybného svědectví. Divákovi se dostává mnoha nezaostřených, nesaturovaných záběrů. Proč se vydává žánr true crime

⁶⁹ Nichols, s. 162

dokumentů cestou technik, které pracují s nejistotou a roztržitostí? Je paradoxní, že nový druh kriminální dokumentaristiky závisí silně na prvcích thrilleru, aby divákům nabídl rozuzlení, ačkoliv právě s tímto konečným výsledkem se thriller málokdy zaobírá. Počáteční upřednostnění subjektivity a heterogenosti, které má původ v poetickém módu, a prvky thrilleru jsou ve zdánlivém rozporu s narací, kterou dokumenty, jakým je *The Jinx*, divákům nabízejí. Ve své podstatě se true crime dokumenty snaží uspořádat neuspořádaná fakta obdržena z vyšetřování do ověřitelného, ale hlavně uvěřitelného prohlášení o vině, či nevině. Ne všechny dokumenty se řídí tímto vzorcem.

Jedním faktorem, který za tímto paradoxem stojí, je návrat žánru true crime k rekonstrukcím. Rekonstrukce je obvykle spojena se záležitostmi „paměti, svědectví a narativní konstrukce“ a funguje jako zástupce události minulé, která není fyzicky dostupná k prezentaci.⁷⁰ Rekonstrukce je pak zákonně subjektivní, neboť závisí na lidské paměti, která není neomylná. Pokud forenzní oddělení odkáže na důkaz v minulosti, rekonstrukce by měly být chápány jako adaptace okamžiků, které nemohou být dotvořeny fyzickými důkazy. Rekonstrukce pak vyplňují mezery. Tvůrci neví přesně, co se stalo, neboť nepoužívají přesné nástroje. Tato absence rozuzlení je odrazem klasických hollywoodských thrillerů, které divákům odepírají konečně řešení.

Ačkoliv rekonstrukce vypráví příběh, nikdy se nejedná o kompletní příběh. Jedná se o formu závisící na paměti a svědectví a něco musí být zákonitě vynecháno, či opomenuto. *The Jinx* nicméně nabízí řešení a divák se dočká rozuzlení. Od samého začátku kalkuluje se dvěma rekonstrukcemi, z nichž jedna je neustále zpochybňována. Tím Jarecki zbavuje jednu naraci legitimitu nezávisle na nejistotě rekonstrukce. V jedné z nich najde divák pravdu, ve druhé lež. Ačkoliv se tvůrce zpočátku staví do role objektivního nositele pravdy, po rozuzlení seriálu předává Jarecki svému publiku jasné poselství, a to, že Robert Durst by měl sedět ve vězení za vraždu. Dokument tak přinesl řešení.

Přítomnost Andrewa Jareckiho v seriálu *The Jinx* je neopomenutelná. Je nutné si připomenout že v tomto případě je režisér další z postav v příběhu, které vytváří. I předtím, než se rozhodne konfrontovat Dursta s přímými důkazy, fyzická přítomnost

⁷⁰ Kahana, Jonathan. "Introduction: What Now? Presenting Reenactment." *Framework: The Journal of Cinema and Media* 50, 2009. s. 50

režiséra ve snímku je citelná. Rozhovor mezi Durstem a Jareckim tvoří základní kostru celé série. Režisér se objevuje vždy i v záběrech, v nichž vede rozhovor s vedlejšími postavami. Tento odklon od chápání rozuzlení jakožto subjektivního zážitku a přesun k rozuzlení true crime dokumentu skrze zakončení je jasně potvrzen samotným Jareckim. Jeho neschopnost či neochota rozlišit mezi fikcí a faktem se projevila již v jeho předchozím snímku *V lepší společnosti* (2010). V epizodě *The Jinx* Jarecki na červeném koberci během premiéry filmu uvádí na kameru, že by rád natočil film, který by mohl Durst shlédnout a zažít emocionální reakci. Od samotného počátku je tedy zřejmé, že Jarecki si je vědom mnohovýznamovosti série, vzhledem k jeho zaměření se na emocionální reakci.

Závěrečná epizoda je zahájena rekonstrukcí toho, jak dopis s nadepsanou adresou s chybně vyhláskovaným slovem skončil na stanici policie v Beverly Hills. Podobně jako tomu bylo v předchozích rekonstrukcích míst činu, to, co se děje kolem dopisu, je divákovi prezentováno ve vybledlých tónech a připomíná thriller, či detektivní epizodu. Krátké výjevy jsou poháněny hudební stopou, která po bližším zaposlouchání připomíná tlukot srdce, který se postupně zrychluje. Záběry jsou natáčeny zpomaleně a v extrémním detailu. Makro zrekonstruované obálky je prostrženo fotografiemi pravého dopisu a rozhovory a záběry na Kathie v lékařském oděvu. V této sekvenci divák nespátří žádné konkrétní tváře, lze vidět jen ruce, které otevírají obálky, v níž se ukrývá informace o nalezení mrtvoly Susan Bermanové. Tyto rekonstrukce jsou v seriálu prezentovány jako další z řady důkazů, ačkoliv se nezakládají na jakémkoliv svědectví, a to i přes jejich zcela nemateriální povahu. Prostřednictvím zpomaleného záběru, v němž se ona osudová obálka dostává do ruky policie, navrhuje Jarecki divákovi řešení, že Durst zabil Bermanovou. To je ostatně rozřešení, které chce tento seriál nabídnout.

Tvůrci řadí roztržštěná data do zkompletovaného celku, který je v tomto případě doplněn o prvky thrilleru s notnou dávkou nejistoty a důrazu na abstraktní svět. *The Jinx* nakládá s těmito roztržštěnými střípky jako s extrémně konkrétními detaily a divákovi je předhazuje jako důvěryhodný zdroj výpovědi o minulosti. Je však nutné se zaměřit na paradoxní situaci, která během rekonstrukce nastává. Zatímco ze seriálu je jasné, že nelze popírat podobnost mezi písmem Dursta a písmeny na obálce, v rekonstrukci lze vidět, že nápis na obálce dost pravděpodobně nepsal vrah Bermanové, což zcela popírá dějovou linku, kterou se Jarecki snaží nastolit.

Etika pravdy

Jak uvádí ve své práci „*On Ethics and Documentary: A Real and Actual Truth*“ Garnet C. Butchart, skutečná pravda dokumentu tkví ve vizuálním módu.⁷¹ Etika pravdy v dokumentu může být provedena zdvojením vizuálního módu, kterého můžeme dosáhnout například v momentě, kdy se aktér podívá do objektivu a požádá, aby byla kamera vypnuta, čímž odhaluje přítomnost kamery, která je připomínkou reality. Zdvojení je zřejmé ve chvíli, kdy se účastníci aktivně podílejí na tvůrčím procesu místo toho, aby se nechali pouze dokumentovat při každodenních činnostech. Zdvojení se dopouští i Andrew Jarecki, a to dokonce ve své dřívější tvorbě z roku 2003 *Vše o Friedmanových*. Dokumentární drama vypráví příběh Arnolda Friedmana, šestapadesátiletého učitele na penzi, který vedl ve své domově počítačové kurzy. V roce 1989 byl Arnold spolu se svým osmnáctiletým synem Jessem zatčen na Long Islandu a oba byli obžalováni ze sexuálního zneužívání žáků počítačových kurzů. Život otce, matky a tří synů se tímto incidentem radikálně změní. Rodina Friedmanových byla vystavena mediálnímu tlaku a kritice veřejnosti. Jareckimu se při natáčení dokumentu podařilo od rodiny získat archivní materiály a ve svém počínu se snaží dobrat pravdy. Ke zdvojení dochází, když jsou rodinní příslušníci vystaveni skeptickému oku publika, nicméně mají stále prostor prezentovat svou verzi skandálu sexuálního zneužívání. Pravda dokumentu je zde zviditelněna, zdvojena skrze záběry aktérů, kteří se buď dívají několikrát během snímku přímo do kamery, nebo navazují kontakt s osobou za kamerou.

Dalším způsobem, kterým je možné zformovat pravdu v dokumentu, je technika znásobení. Je srovnatelná s literárním módem hry ve hře, v tomto případě se jedná o dokument o natáčení dokumentu. Jedná se o takzvanou reflexivní dokumentaristiku.⁷² Práce na dokumentu se stává součástí narace a protagonista není pouhou hvězdou snímku, ale stává se aktivní součástí tvůrčího procesu. Znásobení pohledu umožňuje divákovi nahlédnout pod pokličku objektivního světa. Díky znásobení však divák vidí nejen jaký svět je, ale jak je vnímán. Ukazuje se, že pravda v jakémkoliv dokumentu je pouze záležitostí perspektivy.

⁷¹Butchart, Garnet C. „*On Ethics and Documentary: A Real and Actual Truth*“. Trent University, Ontario: 2006. <https://academic.oup.com/ct/article-abstract/16/4/427/4098750> Navštíveno 1. května 2019

⁷² Butchart, s. 440

V lepší společnosti Andrewa Jareckiho

S velkou nadsázkou by bylo možné říci, že za obvinění z vraždy prvního stupně vděčí Robert Durst právě filmu *V lepší společnosti* (2010). Robertovi Durstovi se totiž film Andrewa Jareckiho o jeho životním příběhu zalíbil natolik, že režiséra neváhal kontaktovat a nabídl mu exkluzivní rozhovor. Z rozhovoru se stal seriál *The Jinx*, který odhalil materiály, které následně vedly k zatčení zmíněného protagonisty. Film obdržel hodnocení 32% na filmovém serveru Rotten Tomatoes, jeho poselství však sahá mnohem dál.

„Film Jareckiho šel do kin v roce 2010. Já už na toho chlapa skoro zapoměla. Přišel k nám do kanceláře v roce 2003 a řekl, že dělá na filmu o případu Dursta. Chtěl záznamy, rozhovory, dokumenty, naši celou složku k případu. Poté, co se můj kolega David setkal s Jareckim, řekl mi, že si nemyslí, že je tento jeho nový projekt pokusem pochopit a vysvětlit banalitu zla. Jarecki byl posedlý psychologií a morálkou násilného jedince a chtěl to prozkoumat kreativně. Zdálo se, že Jareckiho film by mohl Dursta ukázat v dobrém světle a s tím jsme nechtěli mít nic společného,“ popisuje zkušenost s filmem *V lepší společnosti* Pirro.

Film začíná pohledem na verzi Roberta Dursta, která se zde jmenuje David Marks, jehož role se zhostil Ryan Gosling, stojícího u soudu v Texasu. Není však zpovídán ohledně rozčtvrcení a zabití svého souseda. Mluví o své mrtvé matce, čímž režisér dává již zpočátku najevo, že se film bude ubírat po stopách rodinného příběhu a soukromí Dursta a zkoumat, jak jeho zázemí a rodinné okolnosti měly vliv na stav, ve kterém se momentálně nachází. Pokud divák nejprve viděl dokumentární seriál *The Jinx* a až poté se jal shlédnout starší tvorbu Andrewa Jareckiho, která k seriálu vedla, bude mu zajisté povědomá úvodní sekvence, která scénu následuje. Režisér zde totiž imituje vizuál starých rodinných filmů na kazetách, aby tak záznam vypadal, že byl natočen před desítkami let. Robert je zde vyobrazen jako malý chlapec, který si hraje na zahradě se svou rodinou. Jeho matka se usmívá a poskakuje s dětmi, jeho otec stojí v pozadí a neusmívá se. Jarecki se nevyhnul zanechání svých otisků a tak, podobně jako tomu bylo v později natočeném seriálu, jsou skrze celý film patrné typické znaky jeho tvorby.

Důraz na psychologické záležitosti, nevyřešené křivdy s otcem, touha po kreativitě a individualitě. Hlavním selháním, kterého se však Jarecki ve svém filmu dopustil je propastná odlišnost mezi Goslingovým ztvárněním Dursta a realitou.

To, co je vizuálně zřejmé z prvních scén, je kompletní absence fyzických tiků, kterými Durst trpí a které byly tak zásadní v epizodách seriálu jakožto ukazatele nervozity hlavního protagonisty. Nepřirozené mrkání, mnutí tváře, škrábání hlavy a říhání: Ryan Gosling je mnohem normálnější postavou, než kterou může divák vidět v seriálu a ostatně i jak může Roberta Dursta vidět například v záznamech soudních procesů.

„To mrkání! Učila jsem se od expertů na řeč těla, jak zjistit podle pohybů, zda někdo mluví pravdu, nebo lže. Úspěšní detektivové vám řeknou, že gesta rukou, mrkání a tiky jsou daleko výstižnější než slova. Když jsem se koukala na Dursta na televizní obrazovce, okamžitě jsem zachytila jeho pohyby očí. Vždy, když z úst vypustil jasnou lež, mrknul, nebo jeho oči začaly tékat po místnosti. Někteří fanoušci na internetu dokonce spekulovali, že Durst schválně nosil japonské kontaktní čočky, díky kterým jeho bělmo vypadalo menší a vytvářelo tak efekt laních, nevinných očí,“ uvedla Pirro.

Po uvedení filmu do kin se nechal Durst slyšet, že Gosling „není tak dobrý jako ten pravý Robert“.⁷³ Americkému herci se bohužel nepodařilo zachytit Durstovu tichou, leč hroživou přítomnost v místnosti, či sebevědomí, kterým maskuje veškerou nervozitu či pochyby. Gosling je lidský, pravděpodobně až příliš v porovnání s reálnou předlohou. Jediné, co ho odlišuje od ostatních, jsou vraždy. Ve filmu působí jako otřepaný prototyp muže, který nemá dobrý vztah se svým otcem, což ho vede k pochybným činům. Goslingovi nicméně uniká Durstova arogance a nevhodné tempo filmu pak zcela okleštilo dějovou linii vražd Bermanové a Blacka, neboť valná většina snímku se soustředí na rozpad manželství hlavního hrdiny. *V lepší společnosti* se do kin dostalo v podobnou dobu jako *Blue Valentine* (2010), v němž Gosling hraje také. Sdílí však více než jen herecké obsazení. Mladá studentka medicíny, tragický milostný příběh, či rozdíly mezi společenskými třídami. *V lepší společnosti* se na rozdíl od *Blue Valentine*

⁷³ Bagli, Charles V. "That's Me on Screen, but I Still Didn't Do It." *The New York Times*, The New York Times, 24. listopadu 2010, www.nytimes.com/2010/11/28/movies/28durst.html?pagewanted=all&mtrref=undefined&gwh=1BF376FCADA876D53FE455B78A336118&gwt=pay. Navštíveno 2. května 2019

dostal do širšího povědomí až mnohem později, a to v okamžiku, kdy HBO odvysílala sérii *The Jinx* a diváci se zpětně vraceli k dílu, které to celé odstartovalo.

Není se čemu divit, že Robert Durst byl filmem nadšen a neváhal kontaktovat Jareckiho. Goslingův snímek, kterého nezajímá bohatství jeho otce, bojující s duševní chorobou je ve velké míře oslavou jeho charakteru a určitým zušlechtěním. Andrew Jarecki se navíc ve filmu vyhnul detailům nejhorsích zločinů, a to pravděpodobně kvůli legálním limitacím. Ačkoliv přijde ve snímku řeč i na zmizení Durstovy ženy, jeho spoluúčast je pouze naznačena.

Vzhledem k celkovému hodnocení recenzentů a Durstově výkonu v roli Roberta Dursta, *V lepší společnosti* slouží spíše jako příručka pro pochopení Jareckiho a jeho motivů. Roger Ebert napsal ve své recenzi následující:

„Nerozumím postavě Davida Markse poté, co jsem tento film viděl, a nejsem si jistý, zda mu rozumí Jarecki.“

Z Goslingovy verze obviněného je znatelná dlouholetá posedlost Jareckiho Durstem a vzhledem ke všudypřítomným psychologickým archetypům, včetně nepřítomného otce, poskytuje film divákovi vysvětlení, proč Jarecki pravděpodobně cítí pouto vůči Durstovi.

Literární reprezentace případu Roberta Dursta

Příběh Roberta Dursta se nedostal pouze na televizní obrazovky a plátna světových kin, ale zaujal také spisovatele. Ve většině případů vyprávějí podobný příběh zmizení mladé dívky a záhadného milionáře obohacený o výpovědi pestré škály svědků. Jmenujme například *A Deadly Secret* Matta Birkbecka, či *Without A Trace* od Marion Collins. Jedná se o senzační literaturu, která si klade za cíl vtáhnout čtenáře do prostředí kriminálního thrilleru, aniž by přinášela nové informace. *Without A Trace* Za povšimnutí nicméně stojí hlavně kniha, jejíž autorkou je aktérka seriálu *The Jinx*, prokurátorka Jeanine Pirro.

Jeanine Pirro a její hon na Dursta

Jeanine Pirro není kontroverze cizí a dlouho před tím, než publikovala knihu o případu Roberta Dursta a snaže ho dostat za mříže, způsobila několik pozdvižení během své kariéry prokurátorky i moderátorky televizního kanálu Fox News, kde má svůj vlastní segment. Během více než čtyřicetiletého působení jakožto soudkyně, prokurátorka a kandidátka na státní zástupkyni přilákala početný dav obdivovatelů, ale také odpůrců, a to především díky tomu, že se zastávala zločinců a navigovala soudním systémem neeticky. Jmenujme například případ, kdy jako právní zástupce ve Westchesteru ignorovala v roce 2006 prosbu muže, který strávil 15 let ve vězení, o provedení testu DNA, který by mohl prokázat jeho nevinu. Pirro odmítla a poté, co její nástupce DNA test povolil, muž byl propuštěn na svobodu na základě prokázané nevinu. Neprávem se označila za zakladatelku jednotky zabývající se domácím násilím, jedno z jejich obvinění z vraždy bylo zvráceno kvůli neetickému jednání v její kanceláři, pustila do tisku informaci o korupci během důležité kampaně, která se prokázala být nepravdivou, ale zničila kariéry státních zástupců.⁷⁴ I přes všechny kontroverze získala Pirro pravidelný segment v televizi Fox News, kde je moderátorkou pořadu „Justice With Judge Jeanine“, kde ji hosté oslovují jako „soudkyni“. Není proto překvapením, že v její knize *He Killed Them All: Robert Durst and My Quest For Justice* nalezne čtenář všechny charakteristiky, kterými se Pirro stihla u veřejnosti zapsat. Kniha se zaměřuje na autorčino téměř křížácké tažení proti Durstovi. Pirro zde vystupuje jako pravá hrdinka v záležitosti znovuotevření případu zmizení Kathleen Durstové. Autorka popisuje, jak bylo původní vyšetřování vedeno nesprávně a sabotováno některými členy rodiny Durstových. Jak však uvádí v knize, rozhodla se znovu otevřít tento případ, neboť jakožto bojovnice za spravedlnost a týrané partnery „věděla, že tato pohřešovaná studentka medicíny s velkým úsměvem a smutnými očima si zaslouží dopadnout lépe. Kathleen Durstová se dočká vyšetřování, které si zaslouží.“⁷⁵

Jak sama uvádí, jedná se o perspektivu zasvěcence, který přesně ví, k čemu během posledních patnácti let vyšetřování došlo. Pirro se dotýká mnoho oblastní profesního i soukromého života. Nejčastěji kritizuje překážky, který jí byly stavěny do cesty během

⁷⁴ “The Dark Side of Jeanine Pirro.” *Yonkers Times*, 16. srpna 2018, yonkerstimes.com/the-dark-side-of-jeanine-pirro/. Navštíveno 1. května 2019

⁷⁵ Pirro, s. 38

její honby za Durstem. Uvádí detaily sexistického chování, které panuje ve federálním prostředí a kterého se jí dostávalo během vyšetřování ze strany mužských kolegů. „*Jakožto první prokurátorka, která kdy koplá do vosího hnízda jménem Robert Durst, jsem nadšená, že vám mohu oznámit, že světu sdělím svůj příběh za misi. Chci, aby tento muž, který se stal mým úhlavním nepřítelem, stanul u soudu a byl odsouzen za vraždu,*“ oznámila Pirro před publikací.

Nebude překvapením, že Pirro se prezentuje jako ta nejvhodnější kandidátka na tento úkol. „*Štvalo některé lidi, že jsem byla mediálním štvancem? Ano. Pravděpodobně muži, kteří nemohli pochopit, že vidí v televizi ženu s vysokými podpatky a dokonale padnouchými obleky. Jejich mozečky nemohly vstřebat, že se chytrá a atraktivní žena nachází v pozici moci.*“⁷⁶ Její vyprávění nicméně nepřináší žádné nové informace, které by se člověk nedozvěděl z médií, či dříve publikovaných knih o případu Roberta Dursta. Je víceméně svědectvím cesty za spravedlností s lehce sebestředným nádechem. Pirro vidí svět jako černobílý a z knihy je zřejmé, že dělí své okolí na hrdiny a mizery. Pro čtenáře pak nebude středobodem knihy Durstův zločin, či zmizení jeho ženy, ale odlehčená kritika všech, kteří kdy Pirro zkřížili cestu. Ostře se zde pouští do Joea Berrery, státního vyšetřovatele, o kterém autorka hovoří jako o dolézači a hollywoodském Jeníkovi, který podle ní provalil informace o vyšetřování do médií. Ačkoliv se může zdát, že Berrera nemá nic společného s případem Dursta a autorka ho v knize jmenuje pouze proto, aby mohla pošpinit jeho jméno, ukazuje se, že Pirro podezřívá Berrera, že komunikoval s Jareckim.

Kontroverze kolem Jeanine Pirro

At' už bude brát čtenář její knihu jako průvodce Durstovým případem, či jako odlehčenou autobiografii soudkyně, která je ochotna jít přes mrtvoly a překroutit pravdu k obrazu svému, její publikace si okamžitě získala pozornost médií, a to zejména díky kontroverzi, kterou vzbudila. Lisa DePaulo, cenami ověčená novinářka, zažalovala v říjnu roku 2016 Pirro za to, že nedodržela podmínky smlouvy. Pirro si údajně najala

⁷⁶ Pirro, s. 9

DePaulo, aby s ní knihu napsala, ale propustila ji údajně poté, co DePaulo odmítla spolupracovat na knize, která falzifikovala fakta a události okolo Roberta Dursta.⁷⁷ V textu žaloby stojí, že „*Pirro opakovaně zadala DePaulo, aby popisovala události a okolnosti, ke kterým nikdy nedošlo, a nafoukla roli Pirro v celém případě na úkor pravdy.*“⁷⁸ Podle novinářky byla navíc donucena žít v příbytku pro služky a byla využita prokurátorkou jako levná pracovní síla. Co DePaulo nevěděla, než začala s Pirro spolupracovat, bylo množství nactiutřačných tvrzení, která nebyla podložena žádnými důkazy a objevila se v knize. DePaulo se odmítla podílet na podvodném schématu, které měla Pirro podle ní v plánu, a byla propuštěna.

DePaulo však není jediná, kdo se ohradil proti literární tvorbě soudkyně Pirro. Někteří z jejich spolupracovníků shledávají její konání problematické a dokonce tvrdí, že její konfrontace může pomoci obhájcům Roberta Dursta, neboť právě ti budou hledat nesrovnalosti v životech těch, kteří ho chtějí vidět za mřížemi, mezi nimiž je mnoho postav, které si Pirro bere na paškál ve své knize. „*Vrhá na potencionální svědky špatné světlo, pokud budou muset svědčit v případě vraždy v Los Angeles,*“ uvedl nejmenovaný vyšetřovatel pro The Guardian.⁷⁹ Durst byl obžalován v případě vraždy Susan Bermanové, ale před soudem stane teprve v září roku 2019. Durstův právnícký tým se již snažil využít společenské viditelnosti soudkyně Pirro, vzhledem k tomu, že vede vlastní pořad a několikrát se objevila v soudní síni během líčení. Byla dokonce předvolána jako svědkyně v roce 2015 v New Orleans, ale nedostavila se.

Kontroverze, která však prokurátorku obklopuje, začala dřív, než byla diskutovaná kniha vydána. Douglas Durst, bratr Roberta, poslal Pirro dopis, ve které jí vyhrožuje, že ji zažaluje, pokud v knize publikuje jisté výroky z minulosti. Stejný právník, který dopis jménem Douglase poslal, nyní zastupuje novinářku DePaulo. Podle Jordana Barowitze, zástupce Douglase Dursta, je kniha plná hanobení a nepodložených tvrzení a Pirro podle něj využívá tragédii k vlastnímu osobnímu zisku.⁸⁰ Ačkoliv se Pirro staví do role

⁷⁷ Marsh, Julia. „Pirro slams fired Durst book co-writer: An ‘ungrateful, pill-addicted alcoholic’.“ *Page Six*, 6. listopadu 2015, <https://pagesix.com/2015/11/06/pirro-slams-fired-durst-book-co-writer-an-ungrateful-pill-addicted-alcoholic/> Navštíveno 1. května 2019

⁷⁸ Bagli, Charles V. „Suit Claims Ex-Prosecutor Disregarded ‘Truth and Accuracy’ in Book on Robert Durst.“ *New York Times*, 16. října 2015, <https://www.nytimes.com/2015/10/16/nyregion/suit-claims-ex-prosecutor-disregarded-truth-and-accuracy-in-book-on-robert-durst.html> Navštíveno 29. dubna 2019

⁷⁹ Gumbel, Andrew. „Controversial Ex-DA under Fire for Book Claiming Credit for Arrest of Robert Durst.“ *The Guardian*, 10. listopadu 2015, www.theguardian.com/us-news/2015/nov/10/robert-durst-former-district-attorney-jeanine-pirro-under-fire-book-claiming-credit. Navštíveno 28. dubna 2019

⁸⁰ Gumbel

úhlavního nepřítele Dursta, podle právního zástupce její kancelář nepřišla s žádným průlomovým zjištěním v případě. Vedla dva rozhovory, jeden s manželkou Dursta Debrou Lee Charatan, kterou si Durst vzal v rámci únikového plánu, a další s Douglasem Durstem. Věrohodnost informací, které se v knize objevují, navíc znevažuje fakt, že DePaulo ve své žalobě uvádí, že se rozhovor s Debrou odehrál tak, jak je v *He Killed Them All* popisován. DePaulo vedla v roce 2015 rozhovor s prokurátorkou Pirro pro server Bloomberg. Zde Pirro uvedla, že Debrah a Robert nebyli nikdy zamilovaní a jedná se pouze o peníze.⁸¹ Tato informace se však k prokurátorce musela dostat od třetí strany, jak totiž DePaulo uvádí ve své žalobě, v roce 2001 jí Pirro řekla, že když se ucházela o rozhovor s Debrou Charatan, byla držena v čekárně, aby jí poté právník Charatan oznámil, že nemá dovoleno pokládat jeho klientce jakékoliv otázky týkající se jejího manžela.

Joe Becerra i Douglas Durst jsou mezi očekávanými svědky během líčení ve věci vraždy v Los Angeles. I kdyby byla tvrzení v knize Jeanine Pirro zcela nepodložena, výroky mohou být použity ke zpochybnění věrohodnosti výpovědí svědků před porotou. Gerald Shargel, newyorský právník, se nechal slyšet, že se ze strany Pirro podle něj jedná o odplatu. Prokurátorka prý obhajobě poskytuje municí. Ačkoliv Pirro obvinila ve své knize Becerra z ohrožení případu tím, že pustil do médií informace a varoval tím tak Dursta i Bermanovou, Becerra toto obvinění zcela odmítá.

He Killed Them All kritizuje dále i Ellen Straussovou, bývalou advokátku, která kritizovala Pirro už v roce 2003, když Pirro nezvládla rozhovor s Bermanovou před tím, než byla zabita. Straussova je v knize vyobrazena jako lhářka, která předstírala být kamarádkou Kathie Durstové. Susan Crissová, soudkyně, která dohlížela na soudní proces v roce 2003 v Galvestonu, je v knize zmíněna jako někdo, kdo si absolutně neví rady. „Její kniha by měla být zařazena do kategorie červené knihovny, ačkoliv nevím, zda se dobře prodávají milostné příběhy, které zahrnují pouze jednu postavu,“ uvedla Crissová na účet literárního počínu Pirro.⁸² Jak navíc uvádí New York Times, jeden z vyšetřovatelů, který si přál zůstat v anonymitě, neboť je pravděpodobné, že bude

⁸¹ DePaulo, Lisa. „A Conversation With Jeanine Pirro, Dog on a Bone About the Bobby Durst Case“. Bloomberg, 13. března 2015, <https://www.bloomberg.com/news/features/2015-03-13/will-an-hbo-documentary-finally-nail-bobby-durst-> Navštíveno 3. května 2019

⁸² Bagli, Charles V. „Ex-Prosecutor Details Robert Durst Case in New Book, but Some Fear It Could Aid Defense.“ The New York Times, The New York Times, 5. listopadu 2015, www.nytimes.com/2015/11/05/nyregion/ex-prosecutor-details-robert-durst-case-in-new-book-but-some-fear-it-could-aid-defense.html. Navštíveno 2. května 2019

předvolán jako svědek v Los Angeles, si stěžoval, že Robert Durst uniká zákonu příliš mnoho let. Doufá tedy v prokurátory a jejich moc. „*Jen hluboce doufám, že kniha Jeanine neohrozí kalifornské líčení,*“ dodal.

Budoucnost Roberta Dursta

„*Robert Durst zabil svou ženu a jeho bohatý otec spolu se zbytkem bohaté rodiny mu pomohli tuto vraždu zamaskovat.*“ To stojí v nové žalobě, která bude tématem líčení v září roku 2019 během soudního procesu s Robertem Durstem. Zmíněný bude čelit žalobě za smrt své přítelkyně Susan Bermanové a projednávána bude vražda Kathleen Durst 27 let poté, co zmizela beze stopy. Ve stížnosti, kterou na vrchní soud na Manhattanu zaslala Carol Bamonte, sestra Kathleen, je Durst obviněn nejen ze zabití své ženy, ale také ze spolupráce se svou rodinou na ututlání této vraždy. Kathleen, jak se v dokumentu uvádí, měla údajně prošetřovat nelegální praktiky rodinné firmy. To mělo vést Seymoura Dursta, bohatého otce Roberta, k tomu, aby syna varoval před jeho manželkou, „která byla hrozbou pro rodinný byznys“ a „navedl Roberta k tomu, aby se o tento problém postaral.“⁸³ Durstův otec je v žalobě často zmiňován a během zářijového líčení se bude mimo jiné rozhodovat, zda Seymour Durst sehrál jakoukoliv roli ve zmizení a zavraždění Kathleen. Žaloba dále doplňuje, že se Robert Durst sice k vraždě přiznal, nicméně za ni nebyl nikdy souzen či odsouzen. Sestra Kathleen naznačuje, že členové rodiny pomohli Durstovi vytvořit falešné alibi a médiím poskytovali výpovědi, které měly odvést pozornost právě od Roberta. „*Spoluúčast rodiny a vytváření tohoto falešného svědectví je jen dalším důkazem Durstovy viny,*“ stojí v žalobě. Seymour Durst, který zemřel v roce 1995, nařídil rodině a zaměstnancům, aby nespolupracovali s policií během vyšetřování. Seymour údajně věděl, že Robert lhal o tom, kde se Kathleen vyskytovala 31. ledna 1982 a musel prý vědět, že ji zabil, ačkoliv nadále o Kathleen mluvil jako o manželce, která utekla z domova.

⁸³ DeGregory Priscilla. „Robert Durst’s crime family helped cover up first wife murder“. NY Post, 22 března 2019, <https://nypost.com/2019/03/22/robert-dursts-crime-family-helped-cover-up-first-wifes-murder-lawsuit/>. Navštíveno 25. března 2019

Robert Durst je v současné době držen v losangeleském vězení, kde se připravuje na soud, který se uskuteční 3. září 2019. Kromě vraždy Susan Bermanové se však na základě svolení soudce budou projednávat i důkazní materiály týkající se zabití Durstova souseda Morrise Blacka z roku 2001. Durstův právní tým se obává, že budou ze strany žalobců porotě prezentovány fotografie z místa činu v texaském Galvestonu, které zobrazují Blackovy části těla zabalené v černých pytlích, poté, co byly vytaženy z vody. Obhájci se obávají, že vzhledem k násilné a grafické povaze těchto snímků by mohlo dojít k potlačení racionality členů poroty.⁸⁴

⁸⁴ Gerber, Marisa. „Robert Durst murder trial is set for September“. LA Times, 15. ledna 2019, <https://www.latimes.com/local/lanow/la-me-ln-robert-durst-murder-case-20190115-story.html>
Navštíveno 22. dubna 2019

Závěr

Ve své diplomové práci *Všechny jsem je zabil: reprezentace případu Roberta Dursta v dokumentu, celovečerním filmu a médiích* jsem si kladla za cíl vytvořit případovou studii, která mapuje reprezentaci případu a soudního procesu, týkajících se obvinění Roberta Dursta z vraždy svého souseda, přítelkyně a manželky. V úvodu jsem stručně definovala dokumentární film a historii a vzestup žánru *true crime*. Až během posledních pár let vzhledem k mainstreamovému úspěchu seriálů, se začalo brát v potaz širší chápání narace a formálních pravidel tohoto žánru. Když pak velké filmové společnosti oznamují příchod nových seriálů, či filmů, zcela jednoznačně je označují jako *true crime* příběhy. Tím upevňují pozici tohoto relativně nově vzniklého žánru. Novináři deníku *The Independent* v souvislosti s televizní společností Netflix odhadují, že za mainstreamovou popularitu *true crime* vděčí zejména této společnosti.

Po vymezení žánrů, o kterých budu ve své diplomové práci hovořit, jsem se přesunula k definici a historii etiky jakožto disciplíny s přihlédnutím na etiku profesní. V souvislosti s nedávnými skutečnostmi, které odhalily, že během natáčení dokumentárního seriálu bylo režisérem Andrewem Jareckim manipulováno s audionahrávkou, jsem se v úvodní části své diplomové práce soustředila zejména na problematiku dokumentární etiky a nedostatek výzkumu, který v této oblasti existuje. Klíčovým empirickým výzkumem se stala studie „Honest Truths: Documentary Filmmakers on Ethical Challenges in Their Work“ autorů Pat Aufderheidové, Petera Jasziho a Mridu Chandrové. Ta obsahuje rozhovory se 45 dokumentárními tvůrci o morálních výzvách, se kterými při jejich tvorbě přicházejí do styku. Někteří z účastníků studie přiznali, že čas od času klamali své subjekty i gatekeepery, kteří je drželi od zdroje informací. Ve všech případech si odůvodnili toto klamání jako nutné pro dokončení projektu. Někteří zapírali skutečnou podstatu dokumentu, aby získali scénu, po které toužili. Poté, co vyšlo najevo, že Andrew Jarecki vytrhl dvě věty ze závěrečného finále z kontextu delší audionahrávky, se nechal režisér slyšet, že tak učinil, aby získal kýžený dramatický efekt, po kterém on i diváci toužili. Na toto téma naráží ve své studii také tým Pat Aufderheidové, neboť sleduje tendenci režisérů nafouknout drama či konflikt postav tam, kde žádné přirozené drama neexistuje. V kapitole věnované srovnání seriálu *The Jinx* a kriminálního podcastu *Serial* jsem se

zaměřila na fikcionalizaci skutečných kriminálních případů a rozpolcenost divácké veřejnosti, která očekává dramatické zakončení sezóny. Ukazuje se, že jak Jarecki, tak Koenigová vtahují publikum do děje za pomoci otevřených konců a napínavých upoutávek na další díly. Je zřejmé, že se z jejich strany jedná o nepochybně promyšlenou strategii. Mnozí kritici si nicméně povzdechli, zda novináři nezaprodávají etiku kvůli dramatickému efektu.

Diplomová práce věnuje větší pozornost dokumentárnímu seriálu *The Jinx* vzhledem k masové popularitě a odhalení, které vedlo až k zatčení hlavního aktéra. Práce nabízí časovou osu událostí, které vedly ke zmizení Durstovy ženy Kathleen a smrti Susan Bermanové a Morrise Blacka. Poskytují zde názory vyšetřovatelů, kteří se případem zabývali před více než dekádu, které jsem doplnila výpověďmi soudkyně Pirro z její knihy. Pozornost si zaslouží zejména časové nesrovnalosti, kterých se Jarecki v seriálu dopouští a které byly odhaleny mainstreamovými médii. V mnoha místech se neshodují časy točení, zmiňované Jareckim v epizodě, s reálným časem, jak ho vypočetli redaktoři amerických deníků. Kromě časových nesrovnalostí se práce podrobněji věnuje etické otázce zadržování důkazů před policií a užití daných důkazů pro vlastní prospěch v podobě úspěšného seriálu. Jak někteří kritici uvedli, nejedná se o investigativní žurnalistiku, ale o hon za Emmy. Bodem zlomu byla však zpráva, která vyplula na povrch v posledních měsících, a to odhalení manipulace se závěrečnou audionahrávkou, na které Durst přiznává, že všechny zabil. V souvislosti s úpravou získaného materiálu, aby lépe odpovídal režisérovi záměru, zmiňují znovu studii Aufderheidové a jejího týmu. Ti během rozhovoru zjistili, že jeden z tvůrců neměl k dispozici dostatečně akční snímek jistého zvířete, nahradil ho proto snímkem zvířete ze zcela odlišné oblasti. I v případě Durstova případu Jarecki neváhal a vystříhl pasáže tak, aby výsledný efekt byl dramatický. Profesoři z amerických univerzit a dokumentaristé se shodli na tom, že je třeba si pokládat otázku, do jaké míry je únosné do pořízeného materiálu zasahovat.

V závěrečné části práce zmiňují Jareckiho film *V lepší společnosti*, který předcházela jeho HBO počínání, a to v souvislosti s bezprecedentním postupem amerického soudu. V říjnu roku 2018 právní zástupce v Los Angeles učinil dosud neviděný krok, kdy nařídil, aby film *V lepší společnosti* s Ryanem Goslingem, který byl natočen na motivy Durstova života, posloužil jako důkazní materiál ve věci zmizení Kathie Durstové. Zástupce tvrdí, ačkoliv je *V lepší společnosti* fiktivním filmem, snímek je založen a také

prodáván jako příběh o zmizení a smrti manželka Roberta Dursta, následné vraždě jeho nejlepší přítelkyně a zabití jeho souseda. V rámci analýzy filmového zpracování Durstova příběhu narážím také na stereotypy, které Jareckiho provázejí a jak se jeho osobní traumata odrážejí v jeho tvorbě. Jak uvádím, zásadním nedostatkem filmu v porovnání se seriálovým protějškem je absence fyzických tiků, kterými Durst trpí a které byly tak zásadní v epizodách seriálu jakožto ukazatele nervozity hlavního protagonisty. Jarecki učinil z Ryana Goslinga mnohem normálnější postaví, než na kterou je divák zvyklý ze seriálu *The Jinx*. Podobně nervózního je možné sledovat Dursta i na záznamech soudních procesů.

Na závěr práce přibližuji literární reprezentaci Durstova případu, a to hlavně knihu soudkyně Jeanine Pirro a její pomstychtivou honbu za spravedlností a její tendenci kráčet přes mrtvolu. Spolu s kontroverzní formou, v níž se rozhodla svou knihu vyprávět, zmiňuji také kauzu se spoluautorkou knihy, které se odmítla účastnit nekalých praktik, které Pirro navrhovala. Ačkoliv se jedná o tuctovou literaturu, díky nactiutrhacím obviněním, kterých se Pirro opakovaně dopouští, může být kniha důležitým materiálem ve věci soudního líčení. Státní zástupci se obávají, že by obsah její výpovědi mohl emocionálně zviklat porotu.

Cílem mé diplomové práce bylo sepsat případovou studii, která by mapovala případ Roberta Dursta a jeho reprezentaci v mainstreamových médiích s důrazem na televizní a literární tvorbu. Ústředním tématem práce je diskuze nad etickou stránkou rozhodování dokumentárních tvůrců a důsledků jejich voleb. Toto etické dilema jsem ilustrovala na Jareckiho manipulaci s audionahrávkou, stejně jako na jeho vztahu s aktérem. Druhou, neméně důležitou stránkou práce je bezprecedentnost situace, k níž došlo díky finálové epizodě seriálu, po které byl aktér zatčen na základě výroku, který zazněl v dokumentární sérii. Zde jsem se soustředila zejména na problematiku rozhodnutí Jareckiho mlčet před policií o důkazech a využít je jako materiál pro další natáčení a souvislost tohoto rozhodnutí s principy dokumentární etiky.

Summary

In my thesis I aimed to create a case study that would monitor the representation of the case and the trial of Robert Durst and the murders of Morris Black, Susan Berman and Robert's wife Kathleen Durst. In the introduction I briefly touched on the definition of documentary movie and the history and boom of the true crime genre. Only in the recent years the wider understanding of the aforementioned term can be observed thanks to the mainstream success of true crime series. When movie companies come out with such series, they automatically label them as true crime which only solidifies their position on the market.

After narrowing the genre I discuss in my thesis, I provide a brief overview of ethics, its definition and history as a discipline with special attention to professional ethics. In regards to recent events which showed that Andrew Jarecki manipulated the audio that was presented to the viewer in the final episode, I focused on the issue of documentary ethics and the lack of research that is available. The key empiric research was created by Pat Aufderheid and her team when they published their study „*Honest Truths: Documentary Filmmakers on Ethical Challenges in Their Work*“. It contains interviews with 45 movie creators who are presented with moral challenges every day. Some of the creators admitted to misguiding their objects and gatekeepers in order to finish their project. In the chapter regarding the comparison of *The Jinx* and criminal podcast *Serial* I focused on the fictionalization of real crime cases and the shattered state of general public that expects dramatic final episode. It shows that both Jarecki and Koenig bait the viewer by ending their episodes on cliffhangers, which is of course a strategic move.

Nevertheless, in my thesis I was mainly interested in the documentary series *The Jinx* due to the mass popularity it reached and the shocking finale that lead the police to the arrest of Robert Durst. I provided a timeline of events that preceed the disappearance of Durst's wife, neighbor and friend, as well as an overview of time holes caused by Jarecki. Major part discusses the ethical side of Jarecki's work when it comes to withholding proofs from police in order to gain more popularity. In recent months it came to be known that Jarecki manipulated and edited the sound bit that was played in the end of the final episode. There comes the question of how much should the director really edit.

I also mention literary representation of the Durst case which is the controversial book by Jeannine Pirro and movie adaption *All Good Things* by Andrew Jarecki and the unconvincing portrayal of Robert Durst by Ryan Gosling.

The aim of this thesis was to discuss the ethical side of documentary making as well as creating a case study on the durst case. The ethical dilemma was illustrated on Jarecki's decision to manipulate the sound bit as well as his relationship with the object. The second most important part of this work is the rarity of situation caused by the final episode after which the main character is arrested.

Použitá literatura

Tištěná

Aufderheide, Patricia. *Documentary Film: A Very Short Introduction*. Oxford University Press, 2007. ISBN 978-0195182705

Collins, Marion. *Without a Trace: inside the Robert Durst Case*. St. Martins, 2002. ISBN 9780312985028

Gauthier, Guy. *Dokumentární film, jiná kinematografie*. Praha: AMU & Jihlava, 2004. ISBN 80-7331-023-6

Kieran, Matthew. *Media Ethics: A Philosophical Approach*. Westport, London: Praeger, 1997. ISBN 0275966941

Nichols, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. ISBN 978-80-7331-181-0

Novotný, David Jan. *Budování příběhu*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1306-2

Partridge, Paul. „Did He Do It?: Judging the Suspect-Protagonist in True Crime Documentaries“. Connecticut: 2018.

Pirro, Jeanine. *He Killed Them All: Robert Durst and My Quest for Justice*. Gallery Books, 2015. ISBN 9781501125003

Remišová, Anna. *Etika médií*. Bratislava: Kalligram, 2010. ISBN 9788081013768

Strachota, Karel, Porybná, Tereza a Helena Zajícová, ed. *Základy dokumentárního filmu*. Praha: Člověk v tísni, 2012. ISBN 978-80-87456-24-8

Elektronická

Adams, Sam. "Why Andrew Jarecki's 'The Jinx' Could Be Very, Very Bad for Documentaries." IndieWire, 25. března 2015, www.indiewire.com/2015/03/why-andrew-jareckis-the-jinx-could-be-very-very-bad-for-documentaries-131225/. Navštíveno 20. dubna 2019

AP. "Robert Durst, Subject of HBO's The Jinx, to Be Tried for 2000 Murder." The Guardian, Guardian News and Media, 26. října. 2018, www.theguardian.com/us-news/2018/oct/26/multimillionaire-robert-durst-to-be-tried-for-of-susan-burman. Navštíveno 30. dubna 2019

Aufderheidová, Pat. Chandrová, Mridu. Jaszi, Peter. „Honest Truths: Documentary Filmmakers on Ethical Challenges in Their Work“. Center For Media and Social Impact: září 2009. <http://cmsimpact.org/resource/honest-truths-documentary-filmmakers-on-ethical-challenges-in-their-work/> Navštíveno 30. dubna 2019

Aurthur, Kate. "The Holes In 'The Jinx' Might Go Deeper Than We Thought." BuzzFeed News, 23. března 2015, www.buzzfeednews.com/article/kateaurthur/the-holes-in-the-jinx-might-go-deeper-than-we-thought#.hijKo1q58. Navštíveno 2. května 2019

Bagli, Charles V. "As Durst Murder Case Goes Forward, HBO's Film Will Also Be on Trial." The New York Times, The New York Times, 24. dubna 2019, www.nytimes.com/2019/04/24/arts/television/robert-durst-the-jinx.html. Navštíveno 1. května 2019

Bagli, Charles V. "Ex-Prosecutor Details Robert Durst Case in New Book, but Some Fear It Could Aid Defense." *The New York Times*, *The New York Times*, 5. listopadu 2015, www.nytimes.com/2015/11/05/nyregion/ex-prosecutor-details-robert-durst-case-in-new-book-but-some-fear-it-could-aid-defense.html. Navštíveno 2. května 2019

Bagli, Charles V. "Mobster's Daughter, Writer, Murder Victim: Woman at Center of Durst Trial." *The New York Times*, 26. prosince 2016, www.nytimes.com/2016/12/26/nyregion/robert-durst-susan-berman.html. Navštíveno 1. května 2019

Bagli, Charles V. "That's Me on Screen, but I Still Didn't Do It." *The New York Times*, *The New York Times*, 24. listopadu 2010, www.nytimes.com/2010/11/28/movies/28durst.html?pagewanted=all&mtref=undefined&gwh=1BF376FCADA876D53FE455B78A336118&gwt=pay. Navštíveno 2. května 2019

Bagli, Charles V. „Suit Claims Ex-Prosecutor Disregarded ‘Truth and Accuracy’ in Book on Robert Durst“. *New York Times*, 16. října 2015, <https://www.nytimes.com/2015/10/16/nyregion/suit-claims-ex-prosecutor-disregarded-truth-and-accuracy-in-book-on-robert-durst.html> Navštíveno 29. dubna 2019

Butchart, Garnet C. „On Ethics and Documentary: A Real and Actual Truth“. Trent University, Ontario: 2006. <https://academic.oup.com/ct/article-abstract/16/4/427/4098750> Navštíveno 1. května 2019

CBS News. "Filmmaker: Police Had Durst Audio for ‘Many Months.’" CBS News, CBS Interactive, 16. března 2015, www.cbsnews.com/news/jinx-director-andrew-jarecki-robert-durst-revealing-audio-many-months/.

De Graaf, Mia. "Woman Who Inspired Beatles Song Dear Prudence Dated Robert Durst." Daily Mail Online, Associated Newspapers, 29. března 2015, www.dailymail.co.uk/news/article-

[3016578/Mia-Farrow-s-sister-inspired-Beatles-song-Dea-Prudence-Robert-Durst-s-mistress-days-wife-disappeared.html](https://www.nytimes.com/2019/03/22/mia-farrow-s-sister-inspired-beatles-song-dear-prudence-robert-durst-s-mistress-days-wife-disappeared.html). Navštíveno 29. dubna 2019

DeGregory Priscilla. „Robert Durst’s crime family helped cover up first wife murder“. NY Post, 22 března 2019, <https://nypost.com/2019/03/22/robert-dursts-crime-family-helped-cover-up-first-wifes-murder-lawsuit/>. Navštíveno 25. března 2019

DePaulo, Lisa. “Who Killed the Gangster's Daughter?” Vulture, 6, února 2015, www.vulture.com/2015/02/susan-berman-the-jinx.html. Navštíveno 2. května 2019

DePaulo, Lisa. „A Conversation With Jeanine Pirro, Dog on a Bone About the Bobby Durst Case“. Bloomberg, 13. března 2015, <https://www.bloomberg.com/news/features/2015-03-13/will-an-hbo-documentary-finally-nail-bobby-durst-> Navštíveno 3. května 2019

Dillon. Nancy. “Robert Durst's Dismemberment and Disposal of Texas Body Will Be Admitted at Calif. Murder Trial Set for Sept. 3, Judge Rules.” New York Daily News, 16. ledna 2019, www.nydailynews.com/news/ny-news-robert-durst-murder-los-angeles-murder-trial-will-include-morris-black-evidence-20190115-story.html. Navštíveno 30. dubna 2019

Dockterman, Eliana. „How The Jinx and Seriál Strain the Blurry Ethical Lines of Crime Reporting“. Time, 20. května 2015. <http://time.com/3746792/jinx-serial-ethics/> Navštíveno 29. dubna 2019

Dwyer, Jim. “For Durst Family, Arrest Brings a 'Tremendous Sense of Relief.’” The New York Times, 25. března 2015, www.nytimes.com/2015/03/25/nyregion/for-durst-family-arrest-brings-a-tremendous-sense-of-relief.html?src=twr&_r=1. Navštíveno 22. dubna 2019

Fang, Marina. “The Most Famous Moment From The Robert Durst Documentary Isn't Quite What It Seems.” HuffPost, 24. dubna 2019, www.huffpost.com/entry/robert-durst-the-jinx-hbo_n_5cc086b3e4b01b6b3efb94ab. Navštíveno 1. května 2019

Fretts, Bruce. "Director of Durst Film Says He Is 'Relieved' About Arrest." The New York Times, The New York Times, 16. března 2015, artsbeat.blogs.nytimes.com/2015/03/16/the-jinx-ending-robert-durst-andrew-jarecki/. Navštíveno 1. května 2019

Gerber, Marisa. „Robert Durst murder trial is set for September“. LA Times, 15. ledna 2019, <https://www.latimes.com/local/lanow/la-me-ln-robert-durst-murder-case-20190115-story.html>
Navštíveno 22. dubna 2019

Greene, Robert. "The Jinx: Not My Documentary Renaissance | TV | Sight & Sound." British Film Institute, www.bfi.org.uk/news-opinion/sight-sound-magazine/reviews-recommendations/tv/jinx-not-my-documentary-renaissance. Navštíveno 1. května 2019

Gumbel, Andrew. "Controversial Ex-DA under Fire for Book Claiming Credit for Arrest of Robert Durst." *The Guardian*, 10. listopadu 2015, www.theguardian.com/us-news/2015/nov/10/robert-durst-former-district-attorney-jeanine-pirro-under-fire-book-claiming-credit. Navštíveno 28. dubna 2019

Harris, Chris. "Lawyer: 'Medical Complications' Delaying Robert Durst's Extradition on Murder Charge." PEOPLE.com, 24. srpna 2019. <https://people.com/crime/robert-durst-medical-complications-delaying-extradition-says-lawyer/>. Navštíveno 1. května 2019

Italiano, Laura. "Robert Durst Busted for Violating Restraining Order at Brother's Midtown Home." New York Post, New York Post, 1. září 2013, nypost.com/2013/08/17/robert-durst-busted-for-violating-restraining-order-at-brothers-midtown-home/. Navštíveno 3. května 2019

Jarecki, Andrew. *The Jinx: Nevyjasněné Zločiny Roberta Dursta*. HBO, 8. února 2015

Letter That Douglas Durst Wrote to Andrew Jarecki on Jan. 30th, 2015 Expressing His Version of the Night His Mother Died." The Life and Crimes of Robert Durst, 5. dubna 2015, robertdurst.wordpress.com/2015/01/30/letter-that-douglas-durst-wrote-to-andrew-jarecki-on-jan-30th-2015-expressing-his-version-of-the-night-his-mother-died/. Navštíveno 20. dubna 2019

Loughrey, Clarisse. "Critics Lambast Netflix's Madeleine McCann Documentary as 'Exploitative' and 'Morally Bankrupt'." *The Independent*, Independent Digital News and Media, 16 března 2019. www.independent.co.uk/arts-entertainment/tv/news/disappearance-of-madeleine-mccann-netflix-documentary-reviews-a8825856.html. Navštíveno 20 dubna 2019

Marsh, Julia. „Pirro slams fired Durst book co-writer: An ‘ungrateful, pill-addicted alcoholic’.“ *Page Six*, 6. listopadu 2015, <https://pagesix.com/2015/11/06/pirro-slams-fired-durst-book-co-writer-an-ungrateful-pill-addicted-alcoholic/> Navštíveno 1. května 2019

Miles, Frank. "Trial Ordered for Robert Durst, 75, in Murder of Friend in Los Angeles." *Fox News*, FOX News Network, 25. října 2015, www.foxnews.com/entertainment/trial-ordered-for-real-estate-heir-75-in-murder-of-friend-in-los-angeles. Navštíveno 10. dubna 2019

Muprhy, Dan. "The Dark Side of Jeanine Pirro." *Yonkers Times*, 16. srpna 2018, yonkerstimes.com/the-dark-side-of-jeanine-pirro/. Navštíveno 1. května 2019

Murphy, Dennis. "Death and the Millionaire Drifter." *NBCNews.com*, 4. srpna 2008, www.nbcnews.com/id/25955003/ns/dateline_nbc-crime_reports/t/death-millionaire-drifter/. Navštíveno 24. dubna 2019

Newman, Kim. "The Thin Blue Line." *Empire*, Empire, 14. října 2015. <https://www.empireonline.com/movies/thin-blue-line/review/>. Navštíveno 1. dubna 2019

NPR. "Serial Host Sarah Koenig Says She Set Out To Report, Not Exonerate." *NPR*, NPR, 23 Dec. 2014, www.npr.org/2014/12/23/372577482/serial-host-sarah-koenig-says-she-set-out-to-report-not-exonerate. Navštíveno 1. května 2019

Pryluck, Calvin. „Ultimately we are all outsiders: The ethics of documentary filming“. *New challenges for documentary*. Berkeley: University of California Press, 1976.

Souza, Alison. "Review: Robert Durst Documentary Elevates True Crime Genre." *The Straits Times*, 19. ledna. 2016. www.straitstimes.com/lifestyle/entertainment/review-robert-durst-documentary-elevates-true-crime-genre. Navštíveno 10. dubna 2019

Trock, Gary. "D.A. Wants to Use Ryan Gosling's 'All Good Things' in Robert Durst Trial." The Blast, The Blast, 23. října 2018, theblast.com/robert-durst-all-good-things-movie-ryan-gosling-murder-trial/. Navštíveno 20. dubna 2019

Variety. "The Thin Blue Line." 1. ledna 1988. <https://variety.com/1987/film/reviews/the-thin-blue-line-1200427400/>. Navštíveno 20. dubna 2019

Wyatt, Edward. „TV Contestants: Tired, Tipsy and Pushed to Brink“. The New York Times, 1. srpna 2009. <https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/learning/students/pop/articles/02reality.html>
Navštíveno 27. dubna 2019

Obrázové přílohy



Obrázek 1 – Soudkyně Jeanine Pirro. Zdroj: HBO



Obrázek 2 - Ryan Gosling a Kirsten Dunst ve filmu *V lepší společnosti*. Zdroj: Magnolia Pictures



FOUR DECADES.
THREE MURDERS.
AND ONE VERY RICH SUSPECT.

FROM THE DIRECTOR OF
"CAPTURING THE FRIEDMANS"

THE JINX

THE LIFE AND DEATHS
OF ROBERT DURST

A GROUNDBREAKING NEW SERIES
PREMIERES SUNDAY
FEB 8 AT 8PM

HBO

Obrázek 3 - Plakát k dokumentární sérii *The Jinx*. Zdroj: HBO



Obrázek 4 - Ryan Gosling jako David Marks ve filmu *V lepší společnosti*. Zdroj: *Magnolia Pictures*



Obrázek 5 - Svatební fotka Roberta a Kathleen Durstových. Zdroj: Policejní oddělení Galveston

RYAN GOSLING KIRSTEN DUNST FRANK LANGELLA
ALL GOOD THINGS

"ONE OF THE
BEST MOVIES
OF THE YEAR"
- Roger Ebert, Chicago Sun-Times

"A SPELLBINDING TRUE CRIME STORY..."

"A POTENT AND PROVOCATIVE MOVIE... WITH TERRIFIC PERFORMANCES."

- Peter Travers, Rolling Stone

 magnolia
PICTURES

Obrázek 6 - Plakát k filmu *V lepší společnosti*. Zdroj: Magnolia Pictures



Obrázek 7 - Andrew Jarecki a Robert Durst během natáčení seriálu *The Jinx*. Zdroj: HBO



Obrázek 8 - Robert Durst během natáčení seriálu *The Jinx*. Zdroj: HBO



Obrázek 9 - Robert Durst během natáčení seriálu *The Jinx*. Zdroj: HBO

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Jeanine Pirro	1
Obrázek 2 - Ryan Gosling a Kirsten Dunst ve filmu V dobré společnosti.....	1
Obrázek 3 - Plakát k dokumentární sérii The Jinx	2
Obrázek 4 - Ryan Gosling jako David Marks ve filmu V dobré společnosti.....	3
Obrázek 5 - Svatební fotka Roberta a Kathleen Durstových	4
Obrázek 6 - Plakát k filmu V dobré společnosti	5
Obrázek 7 - Andrew Jarecki a Robert Durst během natáčení seriálu The Jinx	6
Obrázek 8 - Robert Durst během natáčení seriálu The Jinx	7
Obrázek 9 - Robert Durst během natáčení seriálu The Jinx	7

OVHÁLENO

Institút komunikačných štúdií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce									
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:									
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Stránská Karolína	Razítko podatelny: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;"> Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd </td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td style="text-align: center;">27-05-2016 -1-</td> </tr> <tr> <td>Cj: 3057</td> <td>Priloh: <input type="checkbox"/> Smlouba besed: <input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Přiděleno:</td> </tr> </table>	Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd		Došlo dne:	27-05-2016 -1-	Cj: 3057	Priloh: <input type="checkbox"/> Smlouba besed: <input type="checkbox"/>	Přiděleno:	
Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd									
Došlo dne:		27-05-2016 -1-							
Cj: 3057		Priloh: <input type="checkbox"/> Smlouba besed: <input type="checkbox"/>							
Přiděleno:									
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2015/2016									
E-mail diplomantky/diplomanta: stranskakarolina@seznam.cz									
Studijní obor/forma studia: Žurnalistika, prezenční									
Předpokládaný název práce v češtině: Všechny jsem je zabil: reprezentace případu Roberta Dursta v dokumentu, celovečerním filmu a médiích									
Předpokládaný název práce v angličtině: Killed them all, of course: representation of the Robert Durst Case in documentary, movie and media									
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013) (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve</u> po dvou semestrech od schválení tezi) LS 2016/2017									
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): Robert Durst byl obžalován za vraždu své blízké přítelkyně a možnou vraždu své ženy, jejíž tělo se nikdy nenašlo. Obžaloba proběhla na základě přiznání, které provedl sám Durst v dokumentu The Jinx. Diplomové práce, které by se tímto konkrétním tématem zabývaly, zatím nebyly zaznamenány. K tématu byly ovšem napsány publikace, ke kterým se řadí kniha soudkyně Pirro, která se na honbě za Durstem několik let podílela. Život Roberta Dursta byl zpracován ve zmíněném dokumentu The Jinx společnosti HBO, který režíroval Andrew Jarecki, jenž stojí i za celovečerním filmem V lepší společnosti, který pojednává o době, kdy se Durstovi ztratila manželka. Případem se také intenzivně zabývala média a to především v posledních několika letech od doby, kdy byl Durst zatčen v Texasu, po dobu, kdy byl dokument odvysílán.									
Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků): Předpokládaným cílem práce je komparace jednotlivých dostupných mediálních zdrojů v jejich ztvárnění a reprezentaci daného případu. Vzhledem ke zcela jedinečné situaci, ke které došlo, kdy se hlavní protagonistu přiznal k vraždě během natáčení dokumentu, bude brán v potaz faktor manipulace a manufaktura děje. Dále budou analýze podrobena tištěná a internetová média s přihlédnutím na intenzitu článků v období zmizení Durstovy ženy a současném sledování procesu. Jednou z otázek, které si v práci budu klást, je, zda je možné, aby k takovému doznání došlo v dokumentu přirozenou silou a do jaké míry předkládá režisér dokumentu a filmu publiku antihrdinu a manipuluje tak jejich nahlížením na zločin v porovnání s tím, jak tento případ předkládají čtenářům tištěná a internetová média.									
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): Představení případu Roberta Dursta (osobní život, zmizení ženy, obvinění z vražd) Představení tvorby režiséra Andrew Jareckého a jeho spolupráce s Durstem (celovečerní film V lepší společnosti, The Jinx, konfrontace Dursta)									

Obsahová analýza článků zabývajících se tématem ve vybraných tištěných a online médiích (konotace, bias, sledování průběhu nadcházejícího soudního procesu)
Stručný teoretický úvod do dokumentaristiky (zásady, přístupy)
Rozbor filmu V lepší společnosti (glorifikace hlavního hrdiny, simplifikace vážnosti případu)
Rozbor dokumentu The Jinx (porovnání s filmem, dopad dokumentu, manipulace, strojenost, soulad s obecně platnými zásadami dokumentaristiky)
Vyvození závěrů (obraz v médiích versus obraz v dokumentové a filmové tvorbě, tvarování reality dokumentární tvorbou a její dopad na ni)

Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):
jaro roku 1982, Guardian, NY Times, NY Post
prosinec 2000-únor 2001, The Guardian, NY Times, NY Post
říjen 2001, The Galveston County Daily News, The Guardian, NY Times, NY Post
březen 2015, The Guardian, NY Times, NY Post

Metody (techniky) zpracování materiálu:

obsahová komparativní analýza

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

Trampota, Tomáš. Metody výzkumu médií.

Cílem knihy je seznámit čtenáře s metodami užívanými při výzkumu médií. Kniha zahrnuje zásady komerčního výzkumu médií i akademického (výzkum mediálních organizací, analýza reprezentace, interpretace textu). Jednotlivé metodické postupy jsou rozebrány na praktických příkladech z českých médií.

Novotný, David Jan. Budování příběhu.

Kniha se zabývá zrodem filmového příběhu, čerpá z přednášek o filmové dramaturgii které zazněly na FAMU počátkem 90. let 20. století a poskytuje obšírný přehled a znalost vyprávěcích postupů.

Pirro, Jeanine. He Killed Them All: Robert Durst and My Quest for Justice.

Soudkyně Jeanine Pirro v publikaci poskytuje svoji zkušenost po patnáctiletém vyšetřování zmizelé ženy Roberta Dursta. Pirro přispívá unikátním a profesním pohledem na celou záležitost.

Fryčová, Kateřina. Public Image of Richard Ramirez: An American Serial Killer.

Cílem této práce je demonstrovat hvězdný status sériových vrahů v současné americké společnosti. Příčinou tohoto hvězdného statusu je především vliv masových médií na člověka prostřednictvím knih, novin, filmů a internetu.

Zaytseva, Anna. Making a film based on „antihero“.

Tato diplomová práce se zabývá metodami a postupy, které umožní divákovi soucítit a identifikovat se se záporným protagonistou.

Bučková, Anna. Identifikace se záporným hrdinou - zisky a rizika.

Bakalářská práce pojednává o hlavním hrdinovi ze seriálu Dexter. Zkoumá, jaké zisky a rizika vyplývají ze sledování daného seriálu, jak pro jedince, tak pro společnost.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)
Fryčová, Kateřina. Public Image of Richard Ramirez: An American Serial Killer.

Datum / Podpis studenta/ky

27.5.2016

Stránská

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

nebo k autorovi

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

PROFESOR DAVID JAN MACTLÝ

David Jan Mactlý

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE VEDOUcí PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY.